

Alp (L) 26 28

DARBININKAS

Vol. LXXVII, Nr. 11
Kovo - March 13, 1992

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

50 centų

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

— Šiaurės Atlanto Santarvės generalinis sekretorius Manfred Woerner nuo kovo 15 d. kelias dienas lankysis Lietuvoje. Ta proga pasimatys su Aukščiausiosios Tarybos pirmininku Vytautu Landsbergiu, krašto apsaugos ministru, kitais vyriausybės nariais. NATO generalinis sekretorius iš Lietuvos vyks į Latviją ir Estiją.

— Vilniuje vasario 22 d. įvyko Lietuvos medikų pasitarimas organų persodinimo, transplantų ruošimo klausimais. Jame dalyvavo miestų ir rajonų ligoninių, jų chirurginių skyrių vadovai, anesteziologijos specialistai. Vilniaus inkstų persodinimo centre atlikta daugiau kaip 700 operacijų.

— Varšuvoje vasario 27 d. pasirašyta Lietuvos ir Lenkijos ekonominio ir prekybinio bendradarbiavimo sutartis. Ja nustatomos palankios sąlygos valstybinių ir privačių pramonės įmonių bendradarbiavimui, mišrių įmonių sudarymui. Lietuvos ir Lenkijos prekybiniuose mainuose bus atsiskaitoma tvirta valiuta, bet sutartį pasirašiusios šalys tarpusavyje prekybinius mainus siekia palengvinti ir kitokio pobūdžio finansavimais.

— Rusijos užsienio reikalų ministerija Lietuvos vyriausybei pasiūlyto protesto notoje apkaltino Lietuvą, kad vienašališkai perimanti savo kontrolėn pasienio postus — Vilniaus aerouostą, Klaipėdos uostą ir Lazdijų pasienio postus. Spaudos agentūros šia proga nurodo, kad postas ties Lazdijais lietuvių buvo perimtas be incidentų, bet Klaipėdoje rusai atsiskaitė muniting perduoti lietuviams. Protesto ženklai vasario 22 d. keli šūviai rusų paleisti į orą. Intervenavus krašto apsaugos ministrui Butkevičiui, rusai vis dėlto pasitraukė iš Klaipėdos muitinės.

— Vilniuje surengta geriausių 1991 m. architektūros projektų paroda. Tarp jų — palaimintojo Jurgio Matulaičio bažnyčios projektas, kurį sukūrė architekto Gedimino Baravyko vadovaujama grupė. Bažnyčia jau pradėta statyti Vilniuje, Viršuliškių mikrorajone. Tai bus pirmoji Lietuvos sostinėje bažnyčia, pastatyta po sovietinio ateizmo siautėjimo.

— Lietuvos kultūros fondas globoja lietuviškas salas Baltarusijoje. Pelesoje, kur gyvena ypač daug lietuvių, neseniai atstatyta bažnyčia, pradėti statyti parapilijos namai, kuriuose vaikučiai nuo rudens mokysis lietuviško rašto, o vyresnieji — amatų.

— Lietuvos Laisvės Lygos suvažiavimas įvyko vasario 1 d. Kaune. Suvažiavimo metu iš šios organizacijos pirmininko pareigų pašalintas Antanas Terleckas. Jis buvo apkaltintas bailumu 1991 m. sausio tryliktosios ir rugpjūčio pučo metu, užsienio lietuvių suaukotų lėšų švaistymu, fakto, kad yra dirbęs "Gla-vlita", nuslėpimu. Pats Terleckas savo pašalinimą laiko negaliojančiu ir tą pačią dieną dalyvavo Vilniuje įvykusiame antrajame Lietuvos politinių kalinių sąjungos suvažiavime ir prašėsi priimamas į šią organizaciją.

"MANO DIDŽIAUSIAS NORAS — PRISIDĖTI PRIE LIETUVOS EKONOMINIO ATGIMIMO"

— sako JAV lietuvis specialistas, norintis apsigyventi Lietuvoje

Marius Jakulis-Jason — Amerikoje užaugęs, baigęs teisės mokslus, besispecializuojantis autorių teisių, patentų ir prekių ženklų gynybos ir pardavimo reikalais bei tarpininkaujantis sudarant sutartis šiose srityse. Jis eilę metų savo specialybėje dirbo JAV; kaip teisinis patarėjas, padėjo lietuvių organizacijoms, tarp jų ir Tautos Fondui.

Lietuvoje neseniai jis išbuvo visą mėnesį — nuo 1991 m. gruodžio 21 d. ligi 1992 m. sausio 22 d. Dabar ruošiasi vėl ten išvykti, ketindamas tenai apsigyventi ir daryti biznį. Gegužės mėnesį jis jau bus Vilniuje.

Pirmoju Lietuvos avialinijos lėktuvu

Kai Lietuvos avialinijos lėktuvas 1991 m. gruodžio 21 d. pirmą sykį startavo skrydžiui iš Kopenhagos į Vilnių, jis buvo jo keleivių tarpe.

Apie tą kelionę jis pasakoja: Nuostabus skrydis. Pakeliuje balius. Spaudos atstovų net daugiau negu mokačių keleivių. O tie keleiviai įdomūs. Tai grįžtantys Lietuvoje gimę žmonės ar bent lietuvių vaikai, keliaujantys ekonominiiais tikslais; norintys išskelti jos biznį, darbą, pirkti nuosavybes.

Nors dabar biznis tik prasideda Lietuvoje, bet šitie Lietuvos svečiai atstovauja kapitalą ir praktišką patyrimą, angliškai vadinamą "know-how". Tai fantastiškas šaltinis kraštui. Lietuva gali greit ekonomiškai atsistoti, turėdama Vakaruose tiek draugų, norinčių jai padėti. Daug ekonomiškai-technologiskai atsilikusių šalių toli gražu neturi šių dėkingų aplinkybių.

Ko jis vyko Lietuvon?

Lietuva yra nepriklausoma ir dabar turi galimybių atsikurti ekonomiškai su užsienio pagalba — tai anksčiau neturėta galimybė. Mano noras — prisidėti prie Lietuvos ekonominio atgimimo. Galiu padėti savo darbo patirtimi. Buvau dabar nuvykęs atidaryti savo įstaigą Vilniuje.

Šiuo laiku dirbu Lietuvos Respublikos Patentų Biuro konsultantu, tebemezgu kontaktus su valdžios pareigūnais ir privačių firmų asmenimis. Dalyvauju valdžios sutartyse su užsieniečiais ir aktyviai puoselėju susidomėjimą užsieniečių tarpe investuoti Lietuvoje.

Dirbdamas Lietuvos Patentų Biuro konsultantu, padedu nukalti ir peržiūrėti patentų ir prekių ženklų įstatymus ir jų pakeitimus. Jau prekių ženklų įstatymas gatavas: laukiame, kol bus apsparstomas ir priimtas Parlamento.

Patentų biuras

Patentų Biuro darbas ypatinai svarbus. Tai atstovaujantis aukštą potencialą Lietuvai, nes užsieniečių firmos, norinčios registruoti savo prekių ženklus ir išradimus Lietuvoje, mokės valiuta. Tuo pačiu neprekiuos Lietuvoje, jei jų prekių ženklai nebus atitinkamai apsaugoti.

Mano veikla yra pritraukti investicijas Lietuvai. JAV prekių ženklų draugija (U. S. Trade-

mark Association) šių metų gegužės mėn. posėdžiaus Toronte.

Esu pakvietęs Lietuvos Valsybinių Patentų Biuro direktorių Rimvydą Naujoką kartu dalyvauti. Visos svarbesnių prekių ženklų bendrovės bus tame suvažiavime. Yra būtina jas apšviesti, kad Lietuva apsaugos jų prekių ženklus savo įstatymais. Ne tik bus prekių ženklai apsaugoti, bet jie galės išvystyti dar didesnius biznius, parduodami teisę kitiems juos atstovauti, dirbti per "franchise" sistemą. O ir vėl Lietuvai galimybė gauti veiklių biznio sistemų parodymą, medžiagą bei perduotą patyrimą vien tik už nuosimtybę jų pačių pasisekimo.

Kontraktų peržiūrėjimas

Šalia Patentų Biuro, buvau pakviestas peržiūrėti įvairius kontraktus šiuose srityse: telekomunikacijos, gamtos apsaugos, vandens pervalymo ir gryninimo sistemų bei naftos eksploatacijos.

Su privačiomis firmomis dirbau, paruošdamas sutartis dėl chemikalų, elektronikos bei kitų prekių pardavimo į Vakarus.

Svarbu sudaryti dirvų kultūriniais ir ekonominiams kontaktams su užsieniu. Mano tikslas įkurti Vilniuje Lietuvos ir Amerikos kultūrinį ir komercinį centrą.

Vakaru kompanijos čia rastų moderniškas raštines su profesionaliu personalu, moderniška susisiekimo technologija. Šitaip būtų pigiau ir lengviau išlaikyti kontaktą tarp Amerikos ir Lietuvos. Tame centre būtų mano ofi-

sas. Tuo tikslu ir surengiau teisės seminarus Vilniuje.

Paskaitos ir naujos idėjos

Patentų Biure, Fizikos Institute, Informatikos Institute teko skaityti ne tik paskaitas, bet ir paskleisti naujų sumanymų. Svarbu, kad tie vienetai susidarytų materialinę bazę.

Valdžios institutai anksčiau atlikdavo mokslinius tyrinėjimus valdžiai, kariuomenei. Šie institutai dabar turi patys išsilaiykoti. Jiems būtina komercinio pritaikymo, pajamų, ne tik pagrindinių mokslinių tyrinėjimų. Būtina specifinė prekė, kuria galėtų būti prekiaujama.

Esama ypatingai paruoštų mokslininkų, kurie šiuo metu be darbo. Svarbu atrasti komercinių projektų, kad patys institutai išliktų, kad iš Lietuvos nenuitektų jos geriausi mokslininkai.

Kai užsienis savo valiuta suvilioja kolką nors Lietuvos mokslininką, tie pinigai nepasiekia Lietuvoje esančio instituto. Institutas praranda pagrindinį žmogų, kuris pigiai eksploatuojamas. Technologija atiduodama kitiem per tą žmogų, o instituto visa grupė lieka bedarbiais. Tai nepalaiko instituto, iš to mažai naudos Lietuvai.

Asmeniškai kontaktai

Kiek asmeniškai patyriau, mano planais visi domisi ir nori prisidėti. Nuostabiai svarbūs yra asmeniškai kontaktai. Amerikoje biznio kontaktai mezgami klubuose, restoranuose, Lietuvoje

(nukelta į 2 psl.)

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirm. Vytautas Landsbergis Parlamente įteikia Sausio 13-osios medalius Lietuvos ir užsienio žmonėms, minint Kruvinąjį Sekmadienio metines. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

DAIL. P. REPŠIO KŪRINYS AUŠROS VARTŲ KOPLYČIAI

Nuo pat tautinio atgimimo pradžios XIX amžiuje Vilniaus Aušros Vartų šventovė lietuviams įgijo istorinio simbolio reikšmę. Tarpukario metais Aušros Vartai ir aukštutinės pilies bokštas buvo minimi ir vaizduojami kaip Lietuvos valstybės sostinės Vilniaus ženklai. Tad supranta mas noras plastiniu vaizdu įprasinti šios vietos istorinę bei kultūrinę reikšmę. Aušros Vartų koplyčios prieigos nedekoruotos meno kūriniais.

Antrame aukšte kiemo galerijos pradžioje, ant sienos tarp koplyčios ir zakristijos durų, dailininkas Petras Repšys numatė vietos reljefui Lietuvos krikšto istorijos tema. Meno kūrinys tautos christianizacijos tema aki-vaizdžiai primintų vienos pa-

grindinių šventovių svarbą Lietuvos tikintiesiems.

Dail. Repšys Lietuvoje plačiai žinomas grafikas. Jis nutapė freskas Vilniaus Universiteto baltistikos centrui. Jo darbai dekoruotas Vilniaus rašytojų knygynėlis. Lietuvos kultūros ir istorijos tema — dailininkui itin artima. Neatsitiktinis ir jo susidomėjimas meno istorija, kurio dėka dailininkas įgijo istorinio stiliaus pojūtį.

Aušros Vartams skirto reljefo kompozicija jautriai priderinta prie pastato architektūros ir deko-ruo, kur vyrauja simetrija. Reljefas ovalo formos, kompozicijos centre. Nukryžiuotojo atvaizdas. Virš Nukryžiuotojo galvos Apvaizdos akis. Kryžiaus viršuje Šv. Dvasios simbolis—baltas balandis. Abipus Nukryžiuotojo, erdvėje, šv. Kazimiero, dešinėje pusėje ir kairėje pal. Jurgio Matulaičio figūros

Nedideliame Repšio bareljefui monumentalumą iškilmingumo suteikia po Nukryžiuotojo kojomis plytinčio kalvoto peizažo panorama. Pirmajame peizažo plane matomos keturios kalvos, kurių viršūnėse suklupe meldžiasi pirmieji krikštą priėmę lietuviški žemių valdovai. Tai šv. Vaitiekaus pakrikštytas prūsų didikas Nesimeras, kunigaikščiai Mindaugas, Jogaila ir Vytautas. Jų galvas lyti Apvaizdos akies spinduliai. Kompoziciją baigia ovalo apačioje pavaizduotas herbas su Vytimi, kurį iš abiejų pusių prilaiko angelai.

Dailininkas ketina reljefą suda-ruoti. Šiais laikais ne tiek svarbi medžiagos simbolika, tačiau sidabras vyrauja koplyčioje, kurios sienas dengia votų pano ir sidabruoto žalvario loreto litanijos frizas.

Dail. Repšys garsėja kaip žemo reljefo meistras, įgudęs medalių lipdytojas. Vienas paskutiniųjų jo darbų — medalis popiežiui Jonui Pauliui II. Medalo pirmojoje pusėje pavaizduotas popiežiaus profilis ir jo herbas. O antrojoje pusėje — Aušros Vartų Madonos paveikslas virš Vilniaus senamiesčio stogų ir Trijų Kryžių kalno. Antrojoje pusėje įrašas: "Delnuo guodžiančiam Lietuvą". Taip medalis pabrėžia Aušros Vartų šventovės aktualumą Lietuvos katalikų dvasiniam gyvenimui.

Lietuvos avialinijos pirmasis skrydis 1991 m. gruodžio 21 d. iš Kopenhagos į Vilnių. Marius Jakulis lipa į lėktuvą, ant kurio nugaros šalia užrašo — Lietuvos trispalvė.

POLICININKAS — Į ALTORIAUS GARBĘ

Šventųjų Skelbimo kongregacijai 1991 m. gruodžio mėn. įteiktas prašymas pradėti 1943 m. nacių sušaudyto italo karabinieriaus Salvo d'Acquisto beatifikacijos bylą. Prašymas įteiktas, sėkmingai užbaigus specialaus Italijos vyskupų tribunolo pravestą jaunojo karabinieriaus pirmąjį dorybių heroizmo tyrimą.

Salvo d'Acquisto, Italijos ginkluotos žandarmerijos-karabinierių puskarininkis, 1943 m. rudenį, nacių okupacijos laikais, dirbo karabinierių komisariate

mažame Torrimpietra miestelyje prie Aurelijos kelio, už maždaug 30 kilometrų nuo Romos. Rugsėjo 23 d. rytą nežinomi asmenys miestelyje susprogdino bombą, nuo kurios žuvo vienas vokiečių kareivis ir keli buvo sužeisti. Vokiečių kariškiai tuoj įkaitais paėmė 22 apylinkių gyventojus ir, grasindami juos sušaudyti, pareikalavo, kad bombą susprogdinusiųjų sąmokslininkai prisipažintų.

Suimtuosius įkaitus vokiečiai sustatė prie sienos ir nurodė vandenį, iki kurios pasikėsimo kaltininkai turi pasiduoti. Kara-

binierius Salvo d'Acquisto, vos 23 metų jaunuolis, nuėjo į bažnyčią, atliko išpažintį, išklaušė mišias, priėmė Komuniją. Po to nuėjęs pas vokiečius, prisidėjo atsakomybę už bombos susprogdinimą. Nors patys vokiečiai netikėjo jaunojo karabinieriaus kaltumu, kariškiai paleido įkaitus, o Salvo d'Acquisto sušaudė.

Jaunojo karabinieriaus beatifikacijos byla dabar tik pradėdama, svarstyti ir nežinia, kada ir kaip ji pasibaigs. Tačiau, jei pasibaigs teigiamai, Salvo d'Acquisto bus pirmas pasaulyje Bažnyčios garbinamas policininkas šventasis.

Dr. Elva Marčiulionienė, Caritas diagnostinio centro vedėja, ir Sesuo Albina Pajarskaitė, Caritas Federacijos generalinė sekretorė, atvykusios iš Lietuvos, Katalikų Religinės Šalpos įstaigoje New Yorke kalba spaudos konferencijoje.

KREIPIMASIS Į TĖVYNAINIUS UŽSIENYJE

Šį raštą iš Lietuvos atsivežė Amerikoje besilankanti Caritas Federacijos generalinė sekretorė Albina Pajarskaitė ir Caritas diagnostinio centro direktorė dr. Elva Marčiulionienė. Jos ir žodžiu kalbėjo, kad prie Kauno kuria centrą ir stato slaugymo namus, kurie aptarnautų senelius bei kitokius pagalbos reikalingus žmones. Tų slaugymo namų organizatoriai ir prašo konkrečios pagalbos. (Red.)

Į ką pasikeitė mūsų Tėvynė? Liko tie patys kloniai, ežerai, artimųjų kapai, bažnyčios, kuriose mus krikščionys ir priėmė pirmąją Komuniją. Liko tas pats dangus. Plevėsuoją jau vėl mūsų vėliava, dega Amžinoji ugnis prie Nežinomojo kareivio kapo, gaudžia varpai, o šalia viso šito — nužmoginta tauta.

Išsivija žino, kas yra komunizmas, bet viena žinoti, o visai ką kita išbūti jame 50 metų. Naikino mūsų papročius, tikėjimą, dorovę, galvoseną. Ir dalį savo juodo darbo jiems padaryti pavyko. Nualinta visuomenė, sunykusi dalis dvasininkijos, o vis dėl to... O vis dėl to sugebėjome atsitiesti, pakilti oriai ir taikingai!

Dėkojame Dievui už ypatingą dovaną — Vytautą Landsbergį, asmenybę, kokia negali pasigirti nei didelės, nei galingos, nei turtingos tautos. Ačiū, Viešpatie, už ramiai ir tyliai balsu kalbantį, iki kaulų smegenų inteligentišką profesorį, kuris, vesdamas savo mažytę tautą, stoji prieš kruviną monstrą ir prieš šaltą egoistišką ir bejausmį pasaulį, 50 metų žiūrėjęs, kaip komunizmo hidra ryja gyvus žmones, ir tylėjusį. Abejingai tylėjusį vardan savo sočios ramybės. O mes mažytė, atrodytų silpni, kaip paašikėjo, buvome stipresni dvasia ir už Blogio imperiją ir už abuoją, egocentrišką Vakarų pasaulį.

Dabar atėjo sunkių išbandymų metas. Suklestėjo visos žmonių ydos, veda vaisius sudugusis komunizmo sėkla. Kaip mums reikia gėrio daigų! Kaip trūksta bolševizmo virusu neužkręstų žmonių!

Jums gi reikia bent keleto mėnesių per metus gimtinės dangaus, jos pievų, miškų! Reikia Lietuvos!

Taigi kviečiame prisidėti prie mūsų iniciatyvos ir darbo, gal tai jums suteiks moralinę ir materialinę satisfakciją.

Grupė kauniečių susibūrė į Kauno Katalikų inteligentų klubą ir įkūrė šv. Roko labdaros fon-

dą. Mūsų programoje yra religinė ir dorovinė savišvieta ir humanizmo veiksmai. Pagrindinis jų veiksmų — pirmųjų Lietuvoje slaugos namų — prieglaudų statyba.

Mes teturime žemę Kauno apylinkėse ir patys save, t.y. mūsų profesijas, žinias, jėgas. Aukojame tai, ką turime, nes patys nesame turtingi. Atiduodame žemę, nemokamai rengiame projektus, tvarkome dokumentus.

Pačiai statybai lešų mums trūksta. Slaugymo namuose vietos bus 30-čiai ligonių. Juose bus ir patalpos artimiesiems, buitinio aptarnavimo minimumas, koplyčia, varpinė. Norime sudaryti žmonėms sąlygas — paskutinę savo gyvenimo atkarpą nueiti galimai sumažinus tiek fizines, tiek dvasines kančias. Kunigai slaugymo namuose tikrai bus. Tikimės, kad į slaugos darbus įsijungs atsikuriančios vie-

Marius Jakulis su Lietuvos avialinijos uniformuotomis palydovėmis.

Marius Jakulis tarpininkavo pasitarimuose, kuriuose buvo sprendžiama, kiek Danija skirs paramos Patentų Biuro perorganizavimui. Iš k.: M. Jakulis, Danijos delegacija, Lietuvos Patentų Biuro direktorius Rimvydas Naujokas.

nuolijos, — o gal atsirastų ir lietuvių vienuolių — išsivijų, norinčių (pagal galimybes) pasidaryti čia? Mūsų planuose yra ir vienbučių gyvenamųjų namų statyba — juos numatėme nuomoti, eventualiai parduoti, o pinigų panaudoti slaugymo namų išlaikymui.

Slaugymo namus-prieglaudą statysime šalia Kauno, tuoj už Sargėnų, prie Domeikavos (buv. Lapių valsčiuje). Tai viso labo 10 km iki miesto (centrinio pašto Laisvės alėjoje) ir 3,5 km iki esamos gyvenamos zonos. Gyvenamuosius namus statysime netoliese.

Plėstis į didelius plotus negalime, nes mus varžo inžinieriniai tinklai — reikia prisijungti prie elektros, vandentiekio, dujotiekio, kanalizacijos sistemų.

Kalnių kalnelių tose vietose nėra. Vietovė šalia miško ir ekologiškai švari, kas nūnai retas dalykas Lietuvoje.

Žinome, kad gerumo ir doros jumoje daug, tikime jumis. Manome, kad atsiras jūsų tarpe norinčių dalyvauti mūsų veiksmuose, juo labiau, kad nei vienas iš mūsų nenusineš į anapus nei dolerių, nei litų. Atgulsime tėviškes kapinaitėse tokie, kokie atėjome į šį pasaulį — be daiktų

LIETUVOJE

— Adolfas Gurskis, 55 metų amžiaus filologas, Lietuvos vyriausybės nutarimu, paskirtas naujuoju Lietuvos telegramų agentūros ELTA direktoriumi.

— „Naujojo Židinio“ bičiulių draugija vasario 23 d. įsikūrė Kaune. Šios draugijos tikslas — suburti „Naujojo Židinio“ žurnalo bičiulius, kad šie bendromis pastangomis padėtų leisti žurnalą sunkiu kultūrinei spaudai laiku, plėtotų tuos religinius ir kultūrinius tikslus, kuriuos yra užsibrėžęs žurnalas, prisidėtų prie žurnalo platinimo. Draugija rūpinsis jaunųjų katalikų intelektualų ugdymu, puoselės katalikišką kultūrinį Lietuvos palikimą, stengsis integruotis į Europos krikščionišką gyvenimą.

— Kretingoje pradėjo veikti pirmasis Lietuvoje reabilitacijos centras — mokykla vaikams iki septynerių metų. Sergantieji kvėpavimo takų, regėjimo, klausos, kitomis ligomis vaikai čia bus gydomi, baigs pradinį mokslą, įgys darbo įgūdžius.

MANO NORAS — PRISIDĖTI

(atkelta iš 1 psl.)

socialūs, biznio pasimatymai vyksta namuose, reiškia: būtini kvietimai.

Mano asmeniškai patyrimai yra teigiami, nors iš daug ko teko girdėti, kad jau anksčiau buvo atvykę kiti ir žadėjo aukso kalnus, bet tie asmenys vėl išvažiavo, dingę.

Dabar svarbiausia investicijos, nes jos pritraukia investicijas. Ir kuo daugiau žmonių įsijungs ekonomiškai, tuo geriau bus visiems. Juo daugiau uždirbs, tuo daugiau atsiras prekių pirkimui, patarnavimams.

Lietuva — tai ne kokia kaubojų šalis. Svarbiausia, Lietuvoje įstatymų yra, net jų per daug, ypač kiek liečia užsieniečius. Bet Lietuva naujas kraštas, laukiantis išvystymo. Per tą išvystymą atsiras daug, daug progų ir galimybių, — sako Marius Jakulis-Jason.

Norintys susisiekti su juo gali kreiptis šiuo adresu: Marius Jakulis-Jason, Felde & Lynch, 805 Third Avenue, New York, NY 10022. Tel. 212 688-9200. Po balandžio — kreiptis į jį Vilniuje, Erfurto 12-24, tel. 44-64-21.

ir aukso, o stosime prieš Auksčiausiąjį turčią ar elgetos savo darbas.

Mes, buvę Lietuvos gimnazijų auklėtiniai, atiduodame savo galimybių ribose, ką turime, kad gelbėtume mūsų visuomenę ir padėtume artimui jo paskutiniame gyvenimo tarpsnyje. Kviečiame išsivijų prisijungti prie mūsų. Tuo pačiu metu turėsite progą ir įsigyti sau būstą — sodybėlę Lietuvoje!

Padėkite sau ir kitiems!

Kauno Katalikų inteligentų klubo vardu: pirmininkė — inž. Vanda-Janina Ibiškaitė, valdybos nariai: dr. Arvydas Šeškevičius, gyd. Danutė Telksnienė, arch. Jonas Putna, arch. Napoleonas Kevišas.

Mūsų adresas: Kauno Katalikų inteligentų klubas, 3031 Kauras, Žiemų (Šiaurės) g-vė 9-3, Lithuania, Tel. (70-127) 73 65 43.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prielama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Mellus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 -10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428 - 4552. FAX 718 769 - 3302.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 v. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba, iš tos pačios stoties girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 v. popiet. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel.: 908 753 - 5636

MARIA JUZAITYTĖ - LEVIN, lietuvių advokatė, patarnauja visuose teisiniuose reikaluose. Kalba ir lietuviškai. 325 Broadway, Suite 504, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 - 962 - 5810.

<p>LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.</p> <p>Fasolino MEMORIALS</p> <p>66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379 PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150</p> <p>TAI MŪSU VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE</p>	<p>KVEČAS JONAS 1933 + 1976</p>
---	--

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 Cents
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Žodžiai Kultūros tarybai

Džiaugiamės, kad ši JAV LB Kultūros taryba sudaryta iš tiek daug asmenų, kad jų didžioji dalis yra iš New Yorko. Jau pats tokios didelės Kultūros tarybos suorganizavimas rodo faktą, kad taryba nori plačiai išvystyti savo veiklą.

Tą veiklos planą sveikiname iš anksto, nes kur jau kur, bet kultūros baruose niekada nebus veiklos per daug. Tačiau žmonėms, besidomintiems kultūrine veikla, kyla ir savotiška baimė, ar Tarybos veikla bus nukreipta geru keliu. Kovo 8 d. New Yorke Kultūros tarybos vardu suorganizuotas smuikininko iš Lietuvos koncertas. Smuikininką, sako, angažavo anksčiau buvusi pirmininkė. Taigi, Kultūros taryba verčiasi importu iš Lietuvos, vietoj puoselėjusi emigrantų lietuvių kultūrą, sprendusi jos problemas.

Pakviestoji tarybos nauja pirmininkė Audronė Misiūnienė yra ilgesniam laikui išvykusi į Lietuvą. Ji turi ten daug pažinčių tarp kultūrininkų, menininkų. Taip imi ir galvoji, kad gali užkviesti daugybę aktorių, solistų, baletu artistų, instrumentininkų, rašytojų ir t.t. Jų gausa bus pribloškianti, ir mūsų vietiniai, įvairūs menininkai turės tik pasislėpti. Tai ne koks nors pasisakymas prieš Lietuvos žmones. Mes juos gerbiame ir mylime, bet reikia tam tikros proporcijos.

Ne tokiam importui buvo suorganizuota LB Kultūros taryba. Jos pirmoji paskirtis yra puoselėti išvijos kultūrinį gyvenimą, jį organizuoti, praturtinti nauja kūryba, kuri prisidėtų prie bendros lietuvių kūrybos. Kad ši kūryba yra vertinga, per Vilniaus radiją buvo ne kartą kalbėta ir pripažinta. Ši kūryba

skleidėsi nevaržoma kokių nors partijų, reikalavimų. Ji yra tikroji tautos kūryba, sveika, nesugadinta, todėl ją pakeisti nebūtų tikslu. Tai lyg savotiškas lietuviškos išvijos kūrybos suniekinimas.

Kultūros taryba visą laiką buvo tik stebėtoja, paskui sudarė komisijas ir gegužės ar birželio mėnesį apkaišė metinėmis premijomis. Bet ir čia juk buvo nesklaidumo. Vieną metų skyrė didžiausias 3000 dol. premijas dviem asmenim, už mokslinius veikalus, o nesyrė už lietuvių literatūrą. Tie moksliniai darbai buvo tikrai verti pripažinimo, bet — vistiek kažkur kažkas užkliūva, — apsilenkiam su tradicijomis.

Reikia tokius atvejus iš anksto apiforminti, statute surašyti, kad nebūtų painiavos ar nesupratimo.

Kultūros taryba vengė pokalbio su kultūrininkais. Nešaukė jų regioninių pokalbių, nesiteiravo kitų, kaip pagyvinti kultūrinę veiklą, kaip sudaryti sąlygas lietuviškai knygai pasirodyti. Tokiuose pasitarimuose būtų galima išskirti eilę svarbių ir įdomių projektų. Tad ir laukiame daugiau veiklos iš Kultūros tarybos.

Anksčiau buvo daug kalbėta, kad reikia suburti jaunuosius dailininkus, kurių daugiausia yra. Yra ir muzikų, ir literatų, aktorių. Ar kas jais susidomėjo, suorganizavo. Buvo šiek tiek domėtasi aktoriais, bet kas iš to išėjo, nežinia.

Kultūros taryba savo veiklai gauna pinigų, bet niekur neteko matyti jos apyskaitos: kur ir kam išleido. Ėjo kalbos, kad daug išleidžiama kelionėms. Gal ir daug, gal ir mažai. Tegu pati ta-

Beveik pusę šimtmečio Lietuvos nepriklausomybės atstatymą išvija minėjo su širdgėla ir skausmu ir dažnai su kartėliu. Minėjimai vyko benamių stovyklose Vokietijoje, o vėliau įvairių pasaulio kraštų miestuose ir miesteliuose, kur tik išviam teko apsigyventi ir įsikurti. Nors per tą eilę metų buvo nusilpęs mūsų entuziazmas, nors ir atrodė, kad pasaulis mus užmiršo, bet širdyse degė viltis ir tikėjimas į Lietuvos prisikėlimą.

ryba apie tai pasisako.

Tarybai būtina paremti svarbius ir skubius kultūrinis renginius, įvykius. Anksčiau čia New Yorke rengėm parodas. Kultūros taryba be didesnio prašymo paskyrė lėšų ar premijai, ar parodai rengti. Kai neseniai paprašė Lietuvių Rašytojų Draugija aukos Stepo Zobarsko bibliotekai išpirkti, buvo atsakyta: neturime pinigų, kreipkitės į Lietuvių Fondą.

Per Fondą kelias yra ilgas, o čia reikėjo greitos orientacijos ir skubaus teigiamo atsakymo. Kultūros tarybai turėtų ir tai rūpėti, nes čia siekiama išsaugoti lituanistinį turtą.

Taigi, Amerikos lietuviai kultūrininkai iš JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros tarybos laukia ne importo, o daugiau dėmesio savam kūrėjui, savam menininkui.

VASARIO 16 IR KOVO 11 SUKAKTIS MININT

ALGIRDAS ŠILBAJORIS

Lietuvos vaidmuo

Ir štai, 1990 metų kovo 11-tą, dar Vilniuje teberiedant Sovietų šarvuočiams, vėl patekėjo ta ilgai lauktoji naujos nepriklausomybės aušra. Rizikingos tai buvo dienos, pareikalavusios ryžtingų sprendimų, drąsos ir lietuviško atkaklumo. Pasaulis stebėjosi, pesimistai dūšavo, o galingų valstybių vyrai nuogastavo, kad mažytė Lietuva nesugriautų iš pamatų girgždančios Kremliaus imperijos. O Lietuva ėmė ir sugriovė! Kaip ta kaladė krūvos malkų apačioje — pasijudino, ir visa krūva subyrėjo.

Lietuva buvo pirmoji, išdrįsusi atsikratyti Maskvos jungo ir tuo parodė pavyzdį kitoms Sovietų okupuotoms tautoms. Mes turime teisę tai įrodyti ir priminti, kad tiek Amerika, tiek visas pasaulis turi pripažinti lemiamą Lietuvos rolę, pakeitusią visos Europos ne tik geografiją, bet ir istoriją.

Pavojai graso iš visur

Šis mūsų tautos triumfas tačiau tebėra apsiaustas atsargumo, netikrumo ir nežinios skraiste. Okupantų armija, nežinia

kieno dabar vadovaujama, dar tebetūno Pabaltijyje. Rytuose, buvusioje Sovietų imperijoje, kabo pilietinio karo grėsmė. Svetur ir namie dar tebesislapsto nusikaltėliai ir komunistinės santvarkos gynėjai. Vis dažniau girdime apie ginkluotą pogrindį, tautybių kiršinimą, skaldymąsi, nesantaiką, išnaudojimą, ekonominę ir dvasinę krizę. Atgimusi nepriklausomybė jau pareikalavo aukų ir gali dar daugiau pareikalauti, nes pavojai graso tiek iš lauko, tiek iš vidaus.

Nebuvo geriau 1918 m.

Taip, laisvės pradžia yra sunki, bet ar nebuvo ji dar sunkesnė 1918-tais ir 20-tais metais? Vasario 16 paskelbtą nepriklausomybę Lietuva turėjo ginklu ir tūkstančių savanorių krauju iškovoti. Puolė tada bolševikai iš rytų, bermontininkai iš vakarų ir lenkai iš pietų. Netekome, ir 19 metų neturėjome sostinės Vilniaus, praradome dalį Suvalkų krašto, buvome skurde ir suirutėje, bet nepražuvome.

Laike dviejų nepriklausomybės dešimtmečių Lietuva prisikėlė ir stoji šalia kitų Vakarų Europos valstybių. Nepražuvome tada ir dabar nepražūsime!

Tautos gyvybės kaina

Džiaugsmo, pasiryžimo ir padėkos dienose negalime užmiršti už kokią kainą buvo išlaikyta lietuvių tautos gyvybė. Sibiras tapo nuklotas tremtinių kaulais dar carų laikais. Daug gyvenimų buvo suardyta pirmojo pasaulinio karo ir nepriklausomybės kovų laikais.

Po trumpos laisvės, antrasis pasaulinis karas vėl nusiaubė mūsų tautą. Lietuva buvo padalinta, atiduota, parduota ir okupuota, 1941 m. biržely dešimty tūkstančių nekaltų šeimų buvo išvežta pražūčiai į Sibiro lagerius. Atėję vokiečiai taip pat prievartavo, šaudė, vežė, kišo į kalėjimus.

O sugrįžus sovietams ir pasibaigus karui, raudonasis teroras įgavo visiškai laisvas rankas. Šimtai tūkstančių gyvybių — motinų, tėvų, vaikų ir senelių buvo lyg gyvuliai išvežti ir išmesti į Sibiro laukinę žemę be drabužių ir maisto, be sveikatos ir vilties... Tai buvo pats skaudžiausias lietuvių tautos genocidas, kuris neturi būti užmirštas ir kuris turi šaukte šaukti į pasaulio sąžinę.

Lietuvos holokostas

Todėl turėtume kalinių ir tremtinių knygas ir raštus išvesti į svetimas kalbas ir paskleisti į pasaulinę rinką, kad visi žinotų, jog ir Lietuva pergyveno nežmoniško holokosto kančias. Kaune, šalia Nežinomo kareivio kapo, turėtume pastatyti ir Nežinomo Sibiro tremtinio kapą. Vilniuje, kur dar taip neseniai Lenino statula grūmojo Lietuvai, turėtume pastatyti didingą paminklą, jame iškalti tūkstančius tremtinių pavardžių. Tas paminklas turėtų sukresti kiekvieną savą ar besilankantį užsienietį ir visam pasauliui byloti apie padarytą skriaudą lietuvių tautai, nuolat primindamas, kad daugiau taip būti negali!

Lietuvos tautos kelias nuklotas žinomų ir nežinomų didvyrių kapais. Miško broliai — partizanai, žuvę beviltiškoje kovoje. Kaliniai ir tremtiniai — pažeminti, paniekinti, nužmoginti ir pradingę kalėjimų rūsiuose ir Sibiro ledynuose.

(nukelta į 4 psl.)

Amsterdam, NY, Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje, Lietuvos Vyčių 100-oji kuopa vasario 16 d. surengė Lietuvos nepriklausomybės minėjimą. Nuotraukoje programos dalyviai. Iš k.: pirm. Mirga Bablin, Bernice Aviza, assemblyman Paul Tanko, vicepirm. Genevieve Gobis, klebonas kun. dr. Elva Marčiulionienė — viešnia iš Lietuvos ir pagrindinė kalbėtoja, Apolonija Žiauzienė — renginio pirm., Ed Barkauski — svečias iš 136 kuopos.

IŠ KELIONĖS TIK ASILAS NEGRĮŽTA ARKLIU
III
Tautų Apaštalo Pauliaus pėdsakai Graikijoje
ANTANAS RUBŠYS
Manhattan College **38**

Reljefai vaizduoja dievų kovas su milžiniais, atėniečių kovas su amazonėmis, kovas su lapitais ir centaurais bei Trojos karą. Iš 92 reljefų grupuočių tik 41 tebe-puošia architravą.

Partenonas — "Mergelės [Atėnos] buveinė"

Partenonas ne tik rište priiša lankytojo akis, bet jį ir būdingai nuteikia. Architektūra yra statybos menas, erdvės apvaldymas — kūrimas vietos, kurioje malonu, gražu, gera būti. Partenonas, tiesa, yra graikų šventovė, bet ji yra kiekvienam Žemės vaikui maloni, graži, gera vieta. Tai liudija daugiaspalviai lankytojų veidai ir jų pagarbi laikysena. Nūdien į Partenoną galima tik pasižiūrėti. Priesti ir paliesti neleidžiama. Šventovę saugo virvių tvora.

Nustebę, stabtelėjome Propylaea kolonų angoje. Tai būdinga daugeliui Akropolio lankytojų.

Lipant laiptais, girdėjosi daug klegesio. Betgi čia, priešais Partenoną, nuostaba nutildo. Kun. Vladas D. pasitraukia nuo žmonių į šoną ir tik žiūri... Partenonas be stogo, kolonos amžių nudilintos, reljefai ir frizai dingę... bet Partenonas ir nūdien žmogų prašnekina.

Atėnai: Bendras vaizdas. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio.

Partenonas yra V prieškristinio amžiaus — Graikijos aukso amžiaus architektūrinis šedevras. Tuomet Atėnai kūrė demokratine imperiją, ėmė veržtis į išminties-filosofijos aukštumas, steigė ne tik lygas Kikladų salyne, bet ir stengėsi išlaikyti naujasėdijas Sicilijoje bei Italijos pusiasalyje ir varžėsi su diktatūron linkusia Sparta dėl Graikijos. Atėnietis, vardu Periklis, buvo Atėnų politikas, karo vadas, Partenono statytojas. 445 m. prieš Kristų Periklis sudarė su Atėnų varžove Sparta 30-ties metų paliaubas. Taika vyravo keturiolika metų. Periklis turėjo progą išpuosti Atėnus. Jam rūpėjo šventovės, menas, drama, muzika. Šventovė sienų neturi —

Korintas: Apolono šventovės dalis ir Akrokorintas. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

"permatoma". Pastato galuose erdvė į vietą paverčia aštuonios doriško stiliaus kolonos, o iš šonų jų yra po septyniolika. Keturiasdešimt šešios 10 m kolonos remiasi ant maždaug vieno metro aukščio platformos. Šventovės vidus apima cella, išorinėmis kolonomis atskirtą erdvę, ir vidinį kambarį — patį Partenoną, davusį vardą visai šventovei. Abiejuose šventovės galuose, išorinėje kolonadoje, buvo priebūčiai, o cella turėjo dvi eiles doriškų kolonų. Ant jų rėmėsi stogo sijos. Bė to, jos dalino šventovės erdvę į navas. Vakariename pagrindinės navos gale stovėdavo Athena Parthenos —

Mergelė Atėna. Kadaiše — 1958-ųjų metų vasarą — dar buvo leidžiama įeiti į šventovę. Ir tada mačiau tik vietą, kur stovėdavo Atėna. Beje, statula buvo sunaikinta žilijoje senovėje.

Bemaž tylėdami, einame aplink Partenoną. Girdisi dažni sargų balsai, draudžiantys vogčiomis lįsti pro virvę, arčiau prie Partenono. Rytiniame Akropolio gale yra belvederis. Ant jo matosi vėliavos stiebas su saulėje popiečio vėjuko laukiančia Graikijos vėliava. Radę laiptelius, lipame pasižvalgyti iš viršaus po oro taršą dūstantį šiuolaikinį Atėnų miestą.

Partenonas vėlesnėje istorijoje

Periklio Atėnai ir nūdien traukia žmones. Graikai didžiuojasi, kad bent du milijonai turistų kasmet aplanko Akropolį su Partenonu. Būdinga, kad auksinį Periklio laikotarpį paruošė persų invazija. Maratonas, Termopilai, Salamis ir Plataea — vietos, kuriose graikai jungėsi kovoti prieš "barbarus" persus, sujungė graikus į epochinį kultūros ir civilizacijos proveržį. V-IV a. prieš Kristų davė graikams ir mastytojų, ir dramaturgų, ir skulptorių, ir gydytojų: Eschilą, Sofoklį, Euripidą, Aristofaną, Fidiją, Heraklitą, Sokratą, Platoną, Aristotelį, Hipokratą... Nors Periklio Atėnai ir buvo aplamdyti Peleponeso karuose su Sparta, tuomet gimęs kultūros ir civilizacijos proveržis liko gyvas.

Grįžta prie Apaštalo Pauliaus žodžio atėniečiams jo garsiajame Areopago pamoksle: "Dievas gyvena ne rankų darbo šventyklose ir nėra žmogaus rankomis aptarnaujamas" (Apd 17, 22-24). Betgi VI a. po Kristaus Partenonas buvo pavestas krikščionių šventove. Krikščionys pristatė apsidą jo rytiniame gale. O musulmonai turkai, užkariavę Graikiją, Partenoną pavertė mečete.

(Bus daugiau)

Tai ne maža žinia — Sovietų kariuomenė traukiasi, o ją "palydi" fotografai. Šis vaizdas užfiksuotas vasario 27 d., kai iš Mickūnų pajudėjo zenitinių raketų dalinys, tik, deja, ne Rusijos sienos link, bet persikėlė į Visorius prie Vilniaus. Naujausiomis žiniomis, tie daliniai kovo 2 d. priešpie pagaliau pradėjo trauktis iki Lietuvos sienos su Latvija. Buvo laukiama, kad jie pasuks į Rusiją. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

VASARIO 16 IR KOVO 11 SUKAKTIS MININT

(atkelta iš 3 psl.)

Sausio 13-tą ir Medininkuose krauju pasruvusios aukos... Jie visi buvo kovotojai už Lietuvos laisvę, todėl jiems priklauso mūsų giliausia padėka. Vilniuje ant parlamento barikadų yra užrašyta — "Žuvome, kad gyventume!"

Galimybės padėti

Atgimusios Lietuvos įvykiai mus išviesia domina ir jaudina. Karo veiksmų ir okupacijos atplėšti nuo tautos kamieno, visada stengėmės moraliniai, arba politiniai padėti pavergtam mūsų kraštui. Atsivėrus geležinei uždangai, žlugus Sovietų imperijai ir Lietuvai atgavus nepriklausomybę, atsirado tūkstančiai galimybių padėti tėvynei ne tik politinėje plotmėje, bet ir humanitarinėje. Esame dalis tautos, todėl jos rūpesčiai yra ir mūsų rūpesčiai, ir todėl negalime būti abejingi savo tautiečių pagalbos prašymams.

Kaip pagelbėti Lietuvai? Ši tema dabar būdama mūsų laikraščiuose. Vieni sutinka, kad Lietuvoje reikia individualios pagalbos, kiti sako, kad reikia tik vyriausybės remti, nes ji geriausiai žinanti, kur ir kam parama reikalinga. Nenoriu paneigti nei vieno, nei kito, bet drįstu išskirti dėl to keletą minčių.

Keletas minčių

Atverdami savo pinigines, pirmiausia pagalvokime apie tautos kankinius — apie Sibiro aukas ir jų palikuonius, apie našlaičius, apie fizinius ir dvasinius invalidus, apie tuos, kurie neteko artimųjų ir pastogės.

Pagalvokime, kad iš Sibiro reikia grąžinti ne vien kaulus, bet ir išlikusius gyvus Lietuvos sūnus bei dukras ir jiems sudaryti žmoniškas gyvenimo sąlygas savo tėvyneje. Pagalvokime apie pakrikusių moralę, apie komunistinio sužalojimo jaunimo auklėjimą, apie mokyklas, ligonines, apie nugriautas ir apleistas bažnyčias, apie knygas, kuriose ne propaganda, bet dora ir teisybė būtų parašyta.

Sumanymas remti Lietuvos vyriausybę yra geras, bet mūsų aukos ir visi mūsų fondai neaplinkuos Lietuvos kariuomenės, nenupirks milijonus tonų pašarinių grūdų, nepastatys užsienio ambasadoms rūmus, neatstatys žemės ūkio bei pramonės ir neaprupins visų ministerijų kompiuteriais ir technika.

Šios rūšies ekonominė pagalba ateina iš Vakarų valstybių ne

tūkstančiais, ne milijonais, bet bilijonais dolerių. Mūsų išteklių būtų tikrai lašas vandens.

Dėl paramos išsvijios organizacijom

Be abejo, yra prasminga finansuoti remti išsvijios šalpos organizacijas, kurios sugeba pasitelkti vietinių labdaros fondų pagalbą, prieina prie valdžios aruodų ir siunčia Lietuvon krovinius su įvairia humanitarine parama.

Ši humanitarinė pagalba, ar tai būtų asmeniškai, ar organizuota, turi būti tęsiama ir stiprinama. Jeigu trūksta maisto — siųskime maistą, jeigu trūksta vaistų — siųskime vaistus. Kam trūksta drabužių — siųskime drabužius. Siųskime knygas, vadovėlius, mokslo priemones. Vienokiu ar kitokiu būdu jos pasieks tuos, kuriems labiausiai jų reikia. Asmeninė, arba tiesioginė pagalba dažnai būna efektingiausia šalpos priemonė.

Be ar tebereikia šelpti išsvijos politinės veiklos organizacijas? Abejoju. Ar šalia lietuvių ambasados Washingtone reikia

dar dviejų ar trijų politinių įstaijų? Irgi abejoju.

Nutautėjimo grėsmė

Man rodo, kad išsvijoje dabar turime daug didesnių rūpesčių, kurių pirmoje eilėje stovi nutautėjimo grėsmė. Ne, ne mums, bet mūsų vaikams ir vaikiciams. Neužmirškime, kad ne tiek mokyti, kiek lietuviškai sąmoningai išsvijiai padės Lietuvai atsikurti. Lietuviškos išsvijos turi būti tiek pat svarbus, kiek ir pagalba Lietuvai, todėl lietuvių kalbos, papročių ir kultūros išlaikymas turėtų būti pagrindinė mūsų pareiga ir atsakomybė.

Kaip tą pareiga atlikti? Be abejo, reikia daugiau rūpintis liuanistininiu švietimu, reikia gerai paruoštų mokytojų, reikia viską daryti, kad jaunimas daug noriau mokytųsi lietuvių kalbos. Čia ir turėtų būti nukreiptos mūsų fondų, mūsų krašto valdybų ir mūsų pačių individualinės lėšos ir pastangos.

NACIONALINĖS PREMIJOS LAUREATAS KOMPOZITORIUS JERONIMAS KAČINSKAS

Pereitais metais užmegztieji kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko asmeniškai ryšiai su Lietuva plečiasi ir šiemet. Jis šiuo metu tebevieši tenai, nuvykęs su žmona Elena atsimiti nacionalinės premijos, kuri jam buvo paskirta pernai rudenį ir iškilmingai įteikta šiemet Vasario 16-osios minėjime Vilniuje.

Jis yra vienintelis ir pirmasis išsvivis, kurio kūryba taip aukštai įvertinta. Jam premija paskirta

už kūrinius: mišias "In Honorem Immaculati Cordis Beatae Mariae Virginis" mišriam chorui, solistams ir vargonams, dainas mišriam chorui bei harmonizuotas lietuvių liaudies dainas.

Kiti nacionalinės premijos laureatai — J. Jurašas, B. Radzevičius (po mirties), G. Karalius, L. Surgailis, P. R. Vaitiekūnas, V. Povilionienė, I. Užkuryš. Laureatams įteikta premija (po 15 tūkstančių rb.) ir atminimo

Kompozitorius Jeronimas Kačinskas po koncerto Klaipėdoje, 1991 m. rudenį.

Parama mokykloms

Šalia mūsų veiksmų retorikos ir savo egzistenciją pateisinančių įrodinėjimų, spaudoje randame ne taip žymias, bet daug liudnesnes žinias. Štai kelios eilutės: "Kai kurios liuanistinės mokyklos sunkiai verčiasi. Reikia mokėti aukštas nuomas už patalpas, sunkiai randami mokytojai ir mokyklų vedėjai..." Jaunimo suvažiavimuose nebesigirdi lietuvių kalbos... Tėvai atsiima iš šeštadienių mokyklų vaikus, nes ten jie nieko neišmoksta...

Kodėl? Iš patirties žinau, kad mūsų liuanistinės mokyklos neturi pakankamai kvalifikuotų mokytojų, neturi tinkamų patalpų, neturi naujai pritaikytos mokyimo programos.

Reikia dabar veikti

Ar jūs nesutiktumėt, kad mūsų milijoniniai fondai turėtų finansuoti mokytojų paruošimą, mokėti jiems atitinkamus atlyginimus? Ar nemanot, kad mūsų aukos ir mūsų fondai galėtų apmokėti mokytojų ir mokinių keliones į Lietuvą, į mokytojų kursus, į vasaros stovyklas? Ar negalėtų padengti ne tik vadovėlių leidimą bet ir patalpų nuomos išlaidas? Visa tai turėtų būti pirmutinė mūsų pareiga ir tikslas, ir tai reikia daryti dabar, nes rytoj gali būti per vėlu.

Išsvija gali likti gyva tik išlaikydama savo kalbą, todėl mes turime daug daugiau rūpintis jaunųjų kartų auklėjimu lietuviškoje dvasioje, kad mūsų prieauglis atsistotų ant lietuviško kelio ir būtų naudingas savo tautai ir Lietuvos valstybei. Mūsų aukos todėl turėtų būti pirmoje eilėje skiriamos ne politinių veiksmų išlaikymui, bet tiems fondams ir tom organizacijom, kurios ugdo ir remia lietuvišką auklėjimą ir kultūrą išsvijoje.

Vasario 16 ir kovo 11 dvasioje už tautos gyvybę ir egzistenciją kovojusių ir žuvusių vardu kviečiu susimąstyti ir pasvarstyti nūdienius mūsų tikslus ir pastangas.

-o-

(Red. prierasas: dėl minčių aktualumo pateikiame skaitytojams savo bendradarbio paskaitą, skaitytą Daytona Beach lietuvių minėjime kovo 8 d. Tekstas šiek tiek sutrumpintas ir pridėtos antraštelės.)

ženklai.

Tai jau antrasis kompozitoriaus apsilankymas Lietuvoje po to, kai jį teko palikti II Pas. karo metu. Pernai rudenį jis tenai lankėsi keletą savaičių, nors jo muzika jau buvo sugrįžusi į gimtinę 1987 m.

Pernai tris savaites tęsėsi Kačinsko muzikos festivalis: Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje įvyko 5 autoriniai koncertai, dalyvaujant geriausiems Lietuvos solinio ir chorinio meno meistrams, kameriniams ir simfoniniams orkestrams. Koncertai buvo pilnai

(nukelta į 5 psl.)

ŠVENTRAŠČIO SKAITINIAI GAVĖNIOS RIMČIAI

Išvertė kun. prof. Antanas Rubšys

TEŠINYS IŠ "PRADŽIOS KNYGOS"

ŽMOGUS – DUŽLUS IR ORUS – SUKURTAS RŪPINTIS KŪRĖJO SODU

Antrasis pasakojimas apie Kūrįmą Pr 2:4 - 25

Tą dieną, kai VIEŠPATS Dievas padarė žemę ir dangų, 5 kai dar žemėje nebuvo jokių krūmokšnių laukuose ir dar nebuvo išdygusi jokia laukų žolė, nes VIEŠPATS Dievas dar nebuvo siuntęs žemėn lietaus ir žmogaus dar nebuvo dirvai arti, 6 tik versmė trykšdavo iš žemės ir drėkindavo visą dirvos paviršių; — 7 tuomet VIEŠPATS Dievas padarė žmogų iš žemės dulkių ir įkvėpė jam į nosį gyvybės alsavimą. Taip žmogus tapo gyva būtybė.

8 VIEŠPATS Dievas užveisė sodą Edene, rytuose, ir ten įkurdino žmogų, kurį buvo padaręs. 9 Iš žemės VIEŠPATS Dievas išaugino įvairius medžius, gražius akims ir gerus maistui, su gyvybės medžiu sodo viduryje ir gero bei pikto pažinimo medžiu.

10 Upė išsilieja Edene sodui drėkinti. Už sodo ji skiriasi, sudarydama keturias atšakas. 11 Pirmosios vardas yra Pišonas. Tai toji, kuri vingiuoja per visą Havilos kraštą, kuriame yra auksas. (12 To krašto auksas yra rinktinis. Ten yra ir bdelio bei lazurito.) 13 Antrosios upės vardas yra Gihonas. Tai toji, kuri vingiuoja per visą Kušo kraštą. 14 Trečiosios upės vardas yra Tigris. Tai toji, kuri teka į rytus nuo Asirijos. O ketvirtoji upė yra Eufratas.

15 VIEŠPATS Dievas paėmė žmogų ir apgyvendino jį Edeno

sode, kad jį įdirbtų ir juo rūpintųsi. 16 Ir įsakė žmogui VIEŠPATS Dievas, tardamas: "Nuo visų sodo medžių tau leista valgyti, 17 bet nuo gero bei pikto pažinimo medžio tau neleista valgyti, nes, kai tik nuo jo užvalgysi, turėsi mirtį".

18 VIEŠPATS Dievas tarė: "Negera žmogui būti vienam. Padarysiu jam tinkamą bendrininką." 19 Taigi VIEŠPATS Dievas padarė iš žemės visus laukinius gyvulius bei visus padangių paukščius ir atvedė juos pas žmogų pamatyti, kaip jis juos pavadin. Kokiu vardu žmogus pavadinęs kiekvieną gyvą būtybę, toks turės būti jos vardas. 20 Žmogus davė vardus visiems galvijams, visiems padangių paukščiams ir visiems laukiniams žvėrimams, tačiau žmogui tinkamas bendrininkas nebuvo surastas.

21 Tuomet VIEŠPATS Dievas užmigdė žmogų giliu miegu ir, jam miegant, išėmė vieną jo šonkaulį, o jo vietą užpildė raumenimis. 22 Gi iš šonkaulio, kurį VIEŠPATS Dievas buvo išėmęs iš žmogaus, padarė moterį ir atvedė ją pas žmogų. 23 O žmogus ištarė:

"Ši, pagaliau, yra kaulas mano kaulų

ir kūnas mano kūno. Ši bus vadinama Moterimi, nes iš jos Vyro ji buvo paimta."

24 Todėl vyras palieka savo tėvą ir motiną, glaudžiasi prie savo žmonos, ir jie tampa vienu kūnu.

25 Jiedu buvo nuogi, žmogus ir jo žmona, tačiau jie neįjautė jokios gėdos.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai atsiųsdami metinę prenumeratą, prisidėjo aukomis laikraščiu stiprinti, už įvairius patarnavimus ar metinį kalendorių:

Po 30 dol.: V. Pleckaitis, New Haven, CT; V. Vaikutis, Stamford, CT; Jadvyga Muraska, Waterbury, CT; A. Birutis, Glen Ellyn, IL; B. Antonia Balciunas, Baltimore, MD; R. Slepetyš, Brick, NJ; Agnes Buyvid, Bronx, NY; Mirga Viciulis, Elmhurst, NY; Gražina Šiliunas, Flushing, NY; Rev. P. Jonaitis, Gloversville, NY; J. Levonas, Jackson Hghts, NY; Dr. H. Montvill, New York, NY; C. Beleckis, Richmond Hill, NY; W. Dirma, Ridgewood, NY; Eleanor J. Aleliunas, Pittsburg, PA; K. A. Pliuskakis, Doylestown, PA; Sophia Sakalys, East Greenwich, RI.

Po 25 dol.: A. Butas, Edgewater, MD; Sophie Rimas, Lawrence, MA; Stasė Medziunas, Oak Ridge, NJ; J. Sabulis, Wallkill, NY.

Po 20 dol.: Dana Mitkienė, Los Angeles, CA; Rev. A. Olsauskas, Los Angeles, CA; D. Grebliauskas, Oakland, CA; D. Polikaitis, Westlake Village, CA; R. Kepenis, Groton, CT; Vera Daugela, Washington, DC; Bronė Reventas, Gulfport, FL; Marija Grigoravičienė, Belleville, IL; Birutė Jasaitis, Chicago, IL; A. K. Landsbergis, Upper Marlboro, MD; Gintarė Sileika Everett, Williamstown, MA; Ona Matusaitienė, Worcester, MA; P. J. Tutinas, North Hampton, NH; G. M. Zaunius, Cranford, NJ; Isabelle Jacobus, Fairlawn, NJ; Zina Di Falco, New York, NY; A. Matulionis, Platt-

sbury, NY; J. J. Zukas, Port Washington, NY; Ildefonsas Bucmuskas, Dayton, OH.

Po 15 dol.: Rev. Adam Puppys, Old Saybrook, CT; Elena Legeckis, Libertyville, IL; J. Keraminas, Rockford, IL; A. Radzius, Baltimore, MD; Milda Brandtneris, Avon, MA; J. P. Gendrolis, Dorchester, MA; J. Rentelis, Randolph, MA; B. Mudenas, Worcester, MA; Sigita Zibas, Elizabeth, NJ; J. Kiausas, Harrison, NJ; M. Bučinskas, Bronx, NY; Millie J. Piets, Bronx, NY; J. Alyta, Elmhurst, NY; Mrs. S. Barkus, Howard Beach, NY; M. Slavinskas, New Hyde Park, NY; R. Remeza, Ozone Park, NY; V. V. Milukas, Plainview, NY; Emilia Rastenis, Woodhaven, NY.

Po 13 dol.: M. Butrimas, New Britain, CT; A. Liutkus, Euclid, OH.

Po 12 dol.: H. Januškevičius, Yonkers, NY.

Po 10 dol.: Lucy Gudelis, Hot Springs, AR; Loretta Tamoshaitis, Hot Springs, AR; J. Cernius, Sacramento, CA; Fr. B. Kaunas, O.S.J., Santa Cruz, CA; Elena Sakas, Littleton, CO; I. Simonaitis, Bloomfield, CT; A. Lazdauskas, Bridgeport, CT; A. Semaska, New Britain, CT; J. Kisielius, New Haven, CT; J. Klimavičius, Thopson, CT; A. Gudaitis, West Hartford, CT; J. Rygelis, Thompson, CT; Genovaitė Valiulis, Waterbury, CT; Stella Wenskus, Gulfport, FL; N. Karasa, Ormond Beach, FL; J. V. Sodaitis, Ormond Beach, FL; A. K. Gruzdvys, St. Petersburg

(nukelta į 6 psl.)

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE MINĖJO NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

Kasmet Susivienijimas Lietuvių Amerikoje ypatingu būdu paminėti Lietuvos nepriklausomybės šventę. Vasario 16 artumoje, kad nekludytų kitiems minėjimams SLA centrinėje būstinėje Manhattane sukviečiami Pildomosios Tarybos posėdžiai. Viena sekmadienio popiečių ir skiriama Lietuvos nepriklausomybės šventei.

Šiemet toks minėjimas buvo kovo 1 d. Jam vadovavo Genovaitė Meiliūnienė, SLA sekretorė. Po himnų, invokacijų sukalbėjo kun. Vytautas Palubinskas, paliesdamas praeitį, dabarties problemas, visa suveddamas į maldą.

Šiame minėjime per daugelį metų dalyvaudavo Anicetas Simutis, kaip nepriklausomos Lietuvos valstybės konsulas, generalinis konsulas. Dabar pirmą kartą jis lankėsi kaip ambasadorius prie Jungtinių Tautų.

Savo kalboje jis pirmiausia pabrėžė, kad Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra seniausia lietuvių organizacija pasaulyje. Ji jau 106 metų. Ir jis (Simutis) yra pirmasis Lietuvos ambasadorius, dalyvaujantis tokiam minėjime.

Toliau jis prisiminė Lietuvos okupaciją, jos sugriautą ūkį, Lietuvai patį pirmąjį Sovietų Sąjungoje pradėjo vertis į laisvę. Kai ji pasiskelbė atstatanti nepriklausomybę, Gorbačiovas įsakė išvaikyti parlamentą, bet tai nepasisekė. Beginklė minia stoji prieš tankus, ir tankai jos neįveikė.

Lietuvių pavyzdžiu pasinaudojo ir rusai, gindami savo parlamentą. Šitos nepriklausomybės ir Sovietijos griuvimo pradžia buvo Lietuvoje. "Todėl ir jaučiuosi išdidus Jungtinėse Tautose," — kalbėjo ambasadorius, — "nes atstovauju Lietuvai, kuri taip sumaniai apgynė savo laisvę".

Palietė ir dabarties ginčus Lietuvoje dėl pilietybės ir nuosavybės. Dabar ambasada išsilauko Amerikos lietuvių aukomis.

Baigdamas pasidžiaugė, kad gali dalyvauti Lietuvos nepriklausomybės minėjime ir kvietė visus ne tik išaugoti Lietuvos nepriklausomybę, bet ir ją sutvirtinti, kad išaugtų į modernią, pažangią valstybę.

Susivienijimo prezidentas dr. Vytautas Dargis prisiminė buvusį SLA prezidentą Povilą Dargį, pakvietė jį ir kitus mirusius Susivienijimo narius bei

žuvusius dėl Lietuvos laisvės pagerbti minutės susikaupimu.

Viceprezidentas yra Vytautas Kasniūnas. Jis taip pat redaguoja ir "Tėvynę", mirus ilgamečiui redaktoriui Jonui Valaičiui. Kasniūnas savo kalbą buvo pasirašęs. Tai — jautrus poetinis žodis apie Lietuvą, užtrukęs tik porą minučių.

SLA išdininkas prof. dr. Jokūbas Stukas kalbėjo, kad laikas atėjęs išplėsti SLA patalpas. Esama sumanymų šiuos senus SLA namus perduoti ir įsigyti naujus reprezentacinius, kuriuose galėtų sutilpti ir SLA, ir Lietuvos ambasada, ir konsulas, ir būtų salė lietuviškiems renginiams.

Kalbėjo ir Susivienijimo išdo globėja Nelė Bajoras-Romanas. Prisiminė, kad ji net 16 kartų lankėsi Lietuvoje, kaip dabar jos krašte žmonės džiaugiasi nepriklausomybe ir kaip ją sveikina.

Minėjime dalyvavo jaunas vyras iš Lietuvos, atvykęs čia gamtos apsaugos reikalais, dr. Rimvydas Andrikis, ekonomistas, dirbęs gamtos apsaugos žinyboje. Jis visą mėnesį dalyvaus Jungtinių Tautų posėdžiuose. Atvyko vasario 29 d.

Jis prisiminė nuotaikas, kai reikėjo ginti TV bokštą, Parlamento rūmus. Ir dabar tautoje vyrauja entuziazmas. Tik buvę aukšti partiečiai nenori suprasti, kad darė bloga tautai. Jie ir drumsčia gyvenimą. Bet tauta išlaikys, per porą metų bus matomi naujo laisvo gyvenimo rezultatai.

Minėjimą baigė sekretorė Meiliūnienė, pakviesdama visus prie vaišių. Tuoj buvo pertvarkyta salė, sustatyti stalai, o prie stalų pirmiausia buvo pakeltas tostas už Lietuvos nepriklausomybę. SLA prezidentui dr. Dargiui vadovaujant, sušukta tris kartus valio už Lietuvos laisvę, už ambasadorių Simutį, už SLA ateitį sugiedota ilgiausių metų.

Vaišės buvo puikios — geri valgiai, jauki aplinka ir bičiuliški svečiai. Jų buvo apie 40-50.

Čia būdamas, jauti praeitį, rodos, girdi dr. Jono Basanavičiaus, dr. Jono Šliūpo žingsnius. Jie čia svečiavosi dar prieš pirmąjį pasaulinį karą. Ir mes, ten susirinkę, buvome jų darbų tęsai. Tie patys troškimai per mus eina į ateitį — už laisvę, kultūringą ir ekonomiškai stiprią Lietuvą. (p.j.)

Vasario 16 minėjime Susivienijimo Lietuvių Amerikoje centre kovo 1 d. Iš k.: dr. Rimvydas Andrikis, Aldona Noakaitė-Pintch, Jonas ir Irena Vilgaliai, Kazys Gurevičius (Ariogalos burmistras), SLA sekretorė Genovaitė Meiliūnienė, Lietuvos ambasadorius JT Anicetas Simutis, Janina Simutienė, SLA prezidentas dr. Vytautas Dargis. Nuotr. S. Narkelūnaitės

LIETUVOS ATSTOVAS DALYVAUJA JT APLINKOS APSAUGOS DARBUOSE

Lietuvos Misija Jungtinėse Tautose pranešė, kad į New Yorką atvyko Rimvydas Andrikis dalyvauti pasitarimuose aplinkos apsaugos klausimais. Jis yra Lietuvos aplinkos apsaugos departamento ekonomikos valdybos vedėjas. Pasitarimai prasidėjo kovo 2 d. ir užtruks visą mėnesį. Juose dalyvauja visi Jungtinių Tautų nariai.

Pasitarimų tikslas — atlikti parengiamuosius darbus konferencijai, įvyksiančiai šiemet birželio mėnesį Rio de Janeiro mieste, Brazilijoje. Tą konferenciją sušaukti nutarė Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja prieš ketverių metus. Tada buvo priimta rezoliucija, pagal kurią Jungtinėms Tautoms pavesta suorganizuoti konferenciją 1992 m. vasarą. Joje planuojama aptarti bendrą veiklą, norint išsaugoti jautrią žemės aplinką nuo kenksmingo industrinio vystymosi ir teršimo pavojingomis medžiagomis.

Atsižvelgiant į didėjantį pavojų žemės ozono sluoksnio likimui ir vadinamo žemės "siltnamio efekto" galimas pasekmes, iš konferencijos tikimasi didelio akstinio naujiems tarptautiniams susitarimams, kurie nustatytų nesaikingą prekybinį vystymąsi.

Tai jau ketvirtas kartas, kai Jungtinių Tautų specialistai dalyvauja aplinkos apsaugos darbuose. Nuo 1990 m. įvyko trys

tokie pasitarimai. Pirmasis buvo Genevoje, po to — Kenijoje ir New Yorke, ir dabar — vėl New Yorke.

Škart ekspertams per mėnesį laiko teks peržiūrėti 700 puslapių darbotvarkę ir daugelį rezoliucijų projektų, kuriuos prisieis suderinti ligi birželio mėnesio. Europos Bendrijos ir pačios konferencijos rengėjų paramos dėka Lietuvos atstovas dalyvauja pirmą sykį.

Pasibaigus posėdžiams Jungtinėse Tautose, Lietuvos ekspertas grįš į Vilnių ruošis pačiai konferencijai Rio de Janeiro, kur dalyvaus oficiali Lietuvos delegacija. Jos sudėtis bus nustatyta, ekspertui sugrįžus iš New Yorko pasitarimų.

Dr. Rimvydas Andrikis

NASHUA, NH

Pirminiai rinkimai ir Vasario 16

Nashua, NH. — Kas ketvarti metai apie New Hampshire valstijos pirminius rinkimus kalba visa Amerika. Šiais metais per 100 prezidentinių kandidatų, sumokėję po 1000 dolerių už registraciją, plakė vienas kitą, norėdami pavilioti mažos valstijos balsuotojus. Per porą savaitių prieš vasario 18-tą, pirminių rinkimų dieną, kandidatus galėjai sutikti, sveikinti ir klausyti jų kalbų viešbučių salėse, mokyklose, restoranuose, pri-

vačiose rezidencijose ir gatvių sankryžose.

Pagaliau, artėjant balsavimo dienai, iš demokratų partijos išryškėjo penki kandidatai, o iš republikonų — du. Kalbėdami apie pašlijusią ekonomiką, jie kryžiaivojo prezidentą Bushą, nesutardami tarpusavyje kokiomis priemonėmis tą ekonomiką pataisyti. Kalbant apie prezidento užsienio politiką, atrodo, nie-

(nukelta į 7 psl.)

NACIONALINĖS PREMIJOS LAUREATAS KOMPOZITORIUS JERONIMAS KAČINSKAS

(atkelta iš 4 psl.)

transliuojami per TV ir plačiai aprašomi spaudoje.

Šiemet kompozitoriui eina 85-ieji amžiaus metai, bet pernai Lietuvoje jis atšventė savo 70-ąsias muzikinės veiklos ir 60-ąsias metines nuo pirmojo simfoninio koncerto.

Ryšium su šių metų kelione į Lietuvą, apie kompozitorių ir jo kūrybą rašė amerikiečių laikraščiai. O dabar jo amžiaus sukakties proga gera prisiminti jį ir savoje spaudoje.

Jeronimo Kačinsko kūryba, po Lietuvos aneksijos atsidūrusi už "geležinės uždangos", plačiai skambėjo pasaulyje, ypač JAV — New Yorke, Chicagoje ir Bostone, kur nuo 1949 apsigyveno su žmona Elena.

47-eri metai išveivijoje atnešė kompozitoriui ir dirigentui Kačinskui tarptautinį pripažinimą. Kačinskas vargoninkavo, vadovavo chorams, arti 20 metų profesoriavo Berklee College of Music, vadovavo chorui "Polymnia". Devynerius metus dirigavo

Melrose simfoniniam orkestrui. Su žymiais simfoniniais orkestrais (NBC, New Yorko, Washingtono) ir Chicagos "Lyric Opera" orkestru atliko J. Gruodžio, M. K. Čiurlonio, V. Jakubėno, V. Bacevičiaus ir savo kūrinius.

Tačiau geriausi Kačinsko gyvenimo metai praleisti nepriklausomoje Lietuvoje. Klaipėdoje prabėgo jo jaunystė, čia baigė S. Šimkaus įkurtą konservatoriją, apsigyveno po studijų Prahose 1932 m. Jis sukūrė Klaipėdos pirmąjį simfoninį orkestrą, reguliariai ruošė koncertus. Šis orkestras tapo naujai įsteigtos Klaipėdos operos instrumentiniu pagrindu.

Kačinskas dirigavo ir vadovavo dviejų pirmųjų operų: "La Traviata" ir "Faust" pastatymui. Pats grieždamas altu, jis subūrė styginių kvartetą, vadovavo chorams. Modernios muzikos komponavimo idėjos jį siejo su lietuvių kompozitoriais — modernistais V. Bacevičium, V. Jakubėnu ir M. Budriūnu.

Siekdamas supažindinti stu-

dentus su naująja ketvirtatonių komponavimo technika, pradėjo ją dėstyti Klaipėdos konservatorijoje, kur dėstė ir kitus dalykus, Kačinsko pastangomis 1937 m. Lietuva, pirmoji iš Baltijos valstybių, tapo Tarptautinės šiuolaikinės muzikos draugijos (SIMC) nare.

Moderniosios krypties atstovo kompozitoriaus Kačinsko kūryba užima vieną ryškiausių vietų lietuvių muzikos raidoje, praturtindama ir pagyvindama jos panoramą. Kai pokario Lietuvoje ideologinė propaganda skatino kurti politizuotą, (t. p. literatūrą ir muziką), tuo pačiu vykstant meniniam nuopoliui, išveivijos lietuviai kūrė Vakarų menų lygiu. Kačinsko kūrinių gausi įvairovė — dainos, choralai, mišios, motetai, kamerinės ir simfoninės muzikos opusai atspindi kompozitoriaus talento mastą ir gilumą.

Išėjęs į pensiją, kompozitorius Kačinskas vargoninkauja Bostone Šv. Petro lietuvių bažnyčioje, vadovauja bažnyčios chorui ir kuria kompozicijas. Jo ir žmonos Elenos namuose So. Bostone muzika nenustoja skambėti. Iš savo kelionės į Lietuvą

Kačinskas pernai parsivežė Klaipėdos konservatorijos specialų užsakymą keturių dalių kompozicijai chorui ir orkestrui, skirtą miesto 750-osioms įkūrimo metinėm. Kūrinys turi būti užbaigtas šiemet gegužės mėn.

Dirbdamas labai intensyviai, kompozitorius apie savo naują kūrinį išsireiškė: "Mano kantatoje modernios muzikos temos jungiasi su tradicine lietuvių liaudies muzika. Istorinis kūrinio tekstas gerai tinka senoms patriotinėms legendoms ir šių dienų įvykiams atpasakoti. Per amžius Lietuva patyrė daug įsibrovėlių armijų".

Dvidešimtojo amžiaus Lietuvos istorijos, jos dramatinio likimo liudininkas, žymusis kompozitorius Kačinskas kantatos muzikoje perteikia savo išgyvenimų pasakojimą.

Liuda Žiaugrienė

"Berklee News" išleido net trijų puslapių aprašymą, pavadintą "Retired Berklee composer to receive top honor at February Lithuanian Independence celebration". Jame ir rašoma, kad kompozitorius, dirigentas ir

išėjęs į pensiją Berklee muzikos kolegijos profesorius Jeronimas Kačinskas esąs pakviestas į savo gimtąją Lietuvą atsiimti jam paskirtosios premijos už kompoziciją ir kad ta premija bus įteikta Lietuvos nepriklausomybės minėjimo šventėje.

Tai būtų jau antroji kompozitoriaus kelionė į Lietuvą. Jis pirmą kartą, po 47 metų nebuvimo, lankėsi pernai spalio mėnesį.

Biuletenyje rašoma ir apie tai, kaip svetingai Kačinskas buvo sutiktas Lietuvoje ir kiek dėmesio jam skyrė publika, spauda ir TV. Kompozitorius turėjo progos Lietuvoje susitikti su savo profesijos draugais, giminėmis ir pažįstamais bei aplankyti vietas, kurių jam neteko matyti nuo karų pradžios.

Toliau pasakojama apie tai, kaip Jeronimas Kačinskas su savo žmona Elena pabėgo nuo komunistų, kaip kūrėsi užjūriume, sustojama ties Kačinsko darbu So. Bostono Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje ir jo 19 metų veikla Berklee kolegijoje, kur jis dėstė dirigavimą ir kompoziciją. Su didele šilima rašoma apie jo darbą ir santykius su profesūra ir studentais.

— Lietuvių Fondas suorganizavo Lietuvos Valstybinės operos solistų — Irenos Milkevičiūtės ir Vaclovo Daunoro bei pianisto Roberto Bekonio koncertų seriją: Detroit — kovo 1 d., Cleveland — kovo 8 d., Chicago — kovo 15 d., New York — kovo 21 d., Baltimore — kovo 29 d., St. Petersburg — balandžio 2 d., Los Angeles — balandžio 5 d.

— Dr. Edvardas J. Jansonas, F. Mandeikio palikimo tvarkytojas, praneša, kad 1991 m. gruodžio 30 d. data išrašytas \$75,000 čekis padidina prie Lietuvių Fondo įsteigtą Felikso ir Marijos Mandeikių stipendijų fondą iki \$225,000.

— LSS prityrusių skautų ir skaučių skyriai praneša, kad gegužės 23-24 dienomis Dainavoje šaukiamas šakrydis "Į ateitį su meile". Šakrydyje taip pat dalyvauja skautininkų, vyčių ir vyr. skaučių bei būdžių ir gintarių skyriai.

— JAV LB Švietimo taryba praneša, kad paskelbti rašinių, piešinių ir "Lietuvos Vaikų vilties" rašinių konkursai yra pratęjami iki kovo 18 d. Šių metų piešinių konkurso komisiją sudaro Vida Brazaitytė, Rima Polikaitytė ir Ramona Steponavičiūtė. Turint klausimų, prašom kreiptis į Švietimo tarybos pirm. Reginą Kučienę tel. 312-778-0358.

— Draugo koncertas Chicagoje, Marijos aukštesniosios mokyklos salėje, įvyks balandžio 4 d. Dainuos "Volungės" choras iš Toronto, Kanados. Chorui vadovauja muz. Dalia Viskontienė.

— Stasio Lozoraičio, Lietuvos ambasadoriaus Amerikai, adresas yra toks: Lithuanian Embassy, 2622 16th Street N.W., Washington, DC 20009. Telef. 202 234-5860.

— JAV LB dabartinės tarybos prezidiumo pirmininkas yra Vytautas Kamantas (1851 Skyview Dr., Sparta, MI 49345. Telef. 616 887-1436. Fax 616 887-8989), vicepirmininkai — dr. Vytautas Narutis ir Birutė Vilutienė, sekretorės — Svajonė Karalytė ir Gražina Kamantienė.

— JAV LB naujos Krašto valdybos būstinės adresas: 2715 E. Allegheny Avenue, Philadelphia, PA 19134.

— Chicagos lietuvių opera 1992 metais statys G. Verdi operą *Otello*. Spektakliai vyks balandžio 26 d. ir gegužės 2 d. Morton mokyklos auditorijoje.

— Gavėnios metu dvasinio ugdymo programos Putnamo sodijoje: kovo 20-22 dienomis kun. K. Trimakas, kovo 28-29 dienomis ses. Ona Mikailaitė, balandžio 11-12 kun. K. Pugevičius. Informacijai: Ses. Palmira, 600 Liberty Hwy. Putnam, CT 06260. Telef. 203 928-7955.

— Hartford, CT, organizuojamas autobusas į Chicagoj įvyksiančią tautinių šokių šventę. Dėl informacijos skambinti Danutėi Grajauskienėi. Jos telef. 658-6452.

50 METŲ TARP KOVARSKO IR SUNNY HILLS

J. IR B. ČEPUKŲ VEDYBŲ SUKAKTIS

Sekmadienį, 1992 m. vasario 9 d., iškilmingomis pamaldomis Sunny Hills, FL, Šv. Teresės bažnytelėje ir puota parapijos salėje atšvęsta Julijos ir Balio Čepukų aukstinė vedybų sukaktis.

Mišias koncelebravo keturi kunigai: I. Gedvila, L. Musteikis, F. Szczykutowicz ir E. Schlachtmann. Lietuviškai pamokslą pasakė I. Gedvila o angliškai — kleb. F. Szczykutowicz, nes sklidinčioje bažnytelėje dalyvavo daug lenkų, vokiečių, italų, aplamai — amerikiečių. Skaitymus atliko buvęs newyorkietis A. Strazdis:

Keletą skambių giesmių giedojo Antros jaunystės choras, o Veni Creator — vyrų trio (V. Macys, A. Strazdis, A. Vėlavicius). Vargonais grojo muzikas V. Mamaitis.

Julija, dėvinti elegantišką šviesiai rausvą suknetę, ir Balys, su baltu smokingu, altoriaus papėdėje atnaujino amžinos meilės priesaiką, ir abudu buvo apdovanoti ilgu, plonu medžio kryželiu su dviem žiedais. Visi maldininkai gavome po specialų mišiolėlį su jubiliatų nuotraukomis, vedybų data ir glausta informacija.

Į puotą 2 val. susirinko daugiau kaip šimtas kviestų svečių. Čia programai energingai vadovavo Kl. Žukauskas. Prie durų su vynu, duona ir druska jubiliatas pasitiko svečia V. Dėdinienė bei svotas V. Labutis, o prie garbės stalo palydėjo ir pamergė B. Labutienė bei pabrolis V. Dėdinas, Balio krikšto sūnus.

Po pabrolio šampano tosto, jaimesiems lietuviai giedojo "Ilgiausių metų", lenkai "Sto lat", visi "kiti" — "Happy Anniversary". Sveikinimo kalbėmis prabilo kleb. F. Szczykutowicz, kun. L. Musteikis, Antros jaunystės choro vardu V. Macys (jis su Elena Lukiene įteikė ir bendrą choristų dovaną), LB Sunny Hills apylinkės vardu pirm. A. Vėlavicius, draugų vardu V. Dėdinienė, su Čepukais 40 metų

bendravusi New Yorke ir čia. Apie 20 sveikinimų gauta laiškais, telegramomis, įskaitant ir Tallahassee-Pensacola vyskupo John Smith, Julijos brolių bei seserų iš Lietuvos, draugų iš New Yorko ir kitur.

Sveikinimus skaitė, arba bent siuntėjus įvardijo O. Adomaitienė. Trys gražiabalsės ponios: O. Adomaitienė, G. Beleckienė ir E. Žebertavičienė išpūdingai sudainavo komp. Alg. Raudonkio dainą, prieš tai E. Žebertavičienei atlikus deklamacinį įvadą.

Paskutinį žodį tarė Julija Čepukienė. Savo ir Balio vardu ji džiaugsmingai dėkojo visiems puotos dalyviams ir kvietė vaišintis, linksmintis, ilgai nesi-skirti.

Gero takto amerikiečių orkestrui grojant, iki sutemų sukosi poros. Vienu metu turėjome daug juoko sukėlusią staigmeną. Orkestrui maršą plėšiant, atžygiavo gal šešių ir pusės pėdų ūgio, stambių kaulų "jaunoji" ir smulkutis, juodais ūseliais "jaunikis". Jiedu gestais kvietė svečius kartu aplink salę maršuoti, ir daug porų pakluso. Pantomima "jaunieji" suvaidino kelis amerikietiškus vestuvių epizodus. Aišku, "jaunąja" pabuvo išskirtinai stambus vyras, o "jaunuoją" — smulkutė, trapi panelė...

Turėčiau pacituoti kai kurių sveikintojų mintis, ryškinančias jubiliatų asmenybes, bet rašinys perdaug nusitęstų, juoba kad dar turiu glaustai papasakoti, kaip jaunavedžiai gyvenimą pradėjo, kokiais keliais nuo Kovarsko iki Sunny Hills keliavo.

Balys Čepukas gimė Amerikoje, Clevelande, su tėvais grįžo Lietuvon į Anykščių apylinkę, užaugęs ūkininkavo. Važinėdavo gražiais arkliais arba motociklu, grojo akordeonu. Už 17 km, Dvareliuose, netoli Kovarsko, Ukmergės aps., augo Jūlytė Pačinskaitė. Iki 16 m. mokėsi, o po to tėveliai ėmė rinkti jauni-

kus. Šalia Balio, buvę dar trys kandidatai. Baliui nesiskubinant, žiemos popietę atvažiavę kito piršliai ir sutarę. Su tėvais, ne su Jūlyte. Piršlių įkandin, ir ji iš trobos, į šaltą mėnesienos naktį, maldoj kalbėtis su Švč. Marija, prašyti, kad Baliukas išgelbėtų. Stebuklas įvykęs: tą patį vidurnaktį Balys arkliai atvažiavęs per gilų sniegą, prisibeldęs į trobą, visus sukėlęs, prašęs Jūlytės rankos. Vestuvės Kovarsko bažnyčioje įvyko 1942 m. vasario 14 d. Karui siaučiant, tad be didelių iškilmių, bet kupinomis širdimis džiaugsmo ir meilės.

Lietuvon grįžo bolševikai. Balj — amerikoną laikė šnipu, nepatikimu. Jis slapstėsi. Išėjo partizanauti. Partizanavo ir jos broliai. Visus ji ilgai slėpusi žeminėse, maitindavusi. Broj Bronislavą beveik trejus metus! Paskelbus reabilitaciją, keliems pabuvusi tarpininke, valdžios pažymėjimus pristatydam, kad su jais pakeistų gyvenvietę ir įsidarbintų.

Sužinojė, kad Lenkijoje veikia JAV konsulas, abu ten tuščiomis rankomis pabėgė ir atsiradę Varšuvoje 1946 m. gegužėje. Per didelius vargus Baliui pasisekė Amerikon išvykti 1950 m. kovo 10 d. Atsisveikinant kraujavusi širdis, nes nežinojė, ar besisutiks. Nuo JAV konsulato ją gainiodavę arba suimdavę ir grąsindavę Sibiru. Vis dėlto, po daugelio kryžiaus kelių ir areštų, pavykė: 1957 m. rugpjūčio 9 d., tad po beveik pusaštuntų metų, išleidė ir ją.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

(atkelta iš 4 psl.)

Beach, FL; V. Raulinaitis, St. Petersburg Beach, FL; P. A. Miksys, West Palm Beach, FL; I. Budrys, Peoria, IL; Rev. I. Urbonas, Gary, IN; Kristina Kirkyla-Masterson, Brighton, MA; Vale Sniulis, Brockton, MA; Jarema E. Wolosenko, Brookline, MA; E. Bludnikas, Centerville, MA; A. Simenas, Dorchester, MA; F. Averka, South Boston, MA; J. Baksys, South Boston, MA; J. Dionas, Westfield, MA; J. Radas, Livonia, MI; J. Serafinas, Elizabeth, NJ; K. Juzaitis, Hoboken, NJ; M. Kvedaras, Ise-lin, NJ; Ann Sluzas, Kearny, NJ; Aldona Zaunius, Weehawken, NJ; V. Senken, Brooklyn, NY; J. Alekna, Elmond, NY; Adele Kizis-Kisus, Flushing, NY; K. Mitinas, Fremont Center, NY; Veronica Kazlauskis, New Hyde Park, NY; Albinas Elskus, New York, NY; B. Garunkstis, Rego Park, NY; B. Bartkus, Richmond Hill, NY; J. Petniunas, Richmond Hill, NY; R. Sidlauskas, Richmond Hill, NY; S. Ilgūnas, Rochester, NY; Marie Gluda, Rockville Center, NY; Elena Urbaitis, Wantagh, NY; Ona Kad-das, Woodhaven, NY; K. Sko-

1992 vasario 16 d. minia džiūgauja Vilniuje, Nepriklausomybės aikštėje. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

Balys buvo įsikūręs New Yorke. Abu įsijungė į lietuviškas draugijas, bažnytinis ir kitokius chorus. Su visais lietuvišiais dalyvavę 1964 m. Pasaulinėje parodoje. Balsą palavinusi pas muz. Aleksą Mrozinską, Julija atlikdavo solo partijas bažnyčioje, vestuvėse. Kai apsigyveno Sunny Hills ir steigėsi muz. V. Mamaičio vadovaujamas Antros jaunystės choras, jiedu su Baliu įstojė vieni iš penkių pirmųjų. Po to choras pamažu augęs.

Jubiliatu sveikindamas, kleb. F. Szczykutowicz nusistebėjo jų energija, gyvybingumu, o ypač Julijos jaunatviška išvaizda: švenčia 50 metų vedybų jubiliejų, neatrodydam, kad išvis tiek amžiaus metų turi. Su tuo visi galime sutikti ir palinkėti, kad dar daugelį metų jiedu sveiki, linksmi, laimingi kartu gyventų!

Alfonas Nakas

Rev. A. Karalis, New Haven, CT; J. Lukas, New Haven, CT; Mary Johnson, Putnam, CT; J. Bružas, So. Woodstock, CT; Z. Delinikaitis, Waterbury, CT; A. R. Igaunis, Waterbury, CT; V. Sakas, Lake Worth, FL; Valerija Vaich, Largo, FL; J. Maurukas, Miami, FL; P. Rudaitis, Miami, FL; Leontina Jankauskienė, St. Petersburg Beach, FL; M. O. Jurgutis, St. Petersburg, FL; L. A. Siemaska, Roswell, GA; E. Katilienė, Chicago, IL; A. Gioniotis, Chicago, IL; J. Tricis, Chicago, IL; J. Bauzys, Orland Park, IL; C. P. Satkewich, Fairway, KS; Albina ir P. Vance, Kennebunk, ME; Elena Dambriunas, Brentwood, MD; A. Vaičiulaitis, Bethesda, MD; A. Austras, Braintree, MA; Dan-guolė Kasper, Brockton, MA; Stella Slapelis, Centerville, MA; A. Dedinas, Greenfield, MA; J. Davis, Smyrna Mills, ME; C. J. Bazikas, Worcester, MA; R. Peckaitis, Worcester, MA; Irene Savickas, Worcester, MA; Iza-bele Pacukevičienė, Nashua, NH; Schuyler Savings Bank, Kearny, NJ; Aldona Sileikaitė-Balodis, Marlton, NJ; G. Surde-nas, Turnersville, NJ; Izabele Bertasius, Williamstown, NJ; B. Babušis, Atlantic Beach, NY; S. Mazilis, Fishkill, NY; V. Alonis, Floral Park, NY; A. Landsbergis, Freeport, NY; M. Jasenas, Jackson Hts, NY; A. Beard, New

Paltz, NY; A. Arunas, Woodhaven, NY; Rev. J. Angelaitis, Windsor, OH; Rev. T. Burkauskas, Doytown, PA; V. Viliamas, Springfield, PA.

Po 3 dol.: Rita A. Bagdonas, Ormond, Beach, FL; T. Vitkauskas, Brockton, MA; J. Spakevičius, Westwood, MA; K. Adomavičius, West Boylston, MA; Helena Dousa, Watertown, MA; T. A. Ramon, Staten Island, NY; T. R. Mazeika, Devon, PA.

Po 2 dol.: Pauline Ambrose, Hartford, CT; V. Kaupas, Concord, NH; A. Strazdas, Roselle, NJ; Zhanna Shiurna, Brooklyn, NY; Pulkerija Turulis, Cleveland, OH; C. J. Drazdauskas, Moscow, PA.

Kiekviena auka yra didelė pagalba "Darbininkui". Laikraščio ateitis priklauso nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratos būtų neįmanoma išsilaikyti. Už kiekvieną auką nuoširdžiai dėkojame.

Darbininko Administracija

Specialistė

— Girdėjau, jūsų duktė jau mokslus baigė. Tai agronomė dabar!

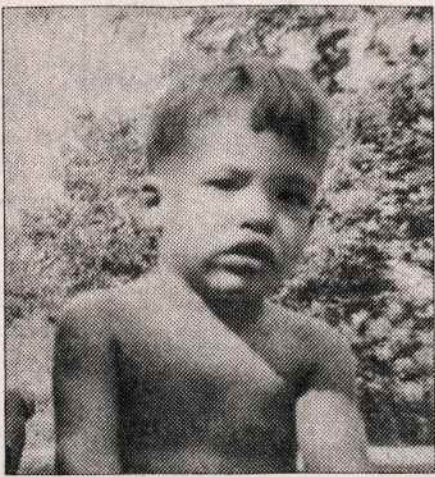
— Taip,

— Ir kur dirba?

— Mieste. Daržovių parduotuvė.

Killing After Birth Is Called 'Murder'

Before
Birth
It Is
Called
'Pro-Choice'
Strange!

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1992

Balandžio 6 - 14	Liepos 6 - 21
Gegužės 4 - 19	Liepos 7 - 27
Gegužės 27 - birželio 12	Liepos 13 - 28
Birželio 1 - 16	Liepos 14 - rugpjūčio 3
Birželio 22 - liepos 7	Rugpjūčio 3 - 18
Birželio 23 - liepos 13	Rugpjūčio 17 - rugsėjo 1
Birželio 30 - liepos 20	Rugsėjo 14 - 30

- Keliauti galima su grupe ar pavieniui.
- Galima pirkti tik lėktuvo bilietą arba pilną ar dalinį patarnavimą Lietuvoje.
- Kainos nuo \$799 iki \$2,000. Teiraukitės dėl detalių.

VYTIS TRAVEL, Inc.

2129 Knapp St.
Brooklyn, NY 11229
Tel. 718-769-3300; 1-800-925-0119
FAX: 718-769-3302
TELEX: 216-282

HELP WANTED

* EARN EXTRA INCOME *
Earn \$200 - \$500 weekly mailing travel brochures. For information send a stamped addressed envelope to: Galaxy Travel, Inc. P.O. Box 13106, Silver Springs, MD 20911-3106.

DEXTER PARK
PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamą mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudos planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mirtiečių.

Norį įsirašyti kreipkitės į Susivienijimo Centrą, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, PA 18703. Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į Susivienijimo direktorių Joną A. Vainių, 3 Clare Dr., East Northport, N.Y. 11731. Namų tel. 516 261-3797, ofiso tel. 718 847 - 2686.

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

NEWYORKE: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418 718-441-6401

DARBO VALANDOS

MON —	9:00-3:00	THUR —	9:00-7:00
TUES —	9:00-3:00	FRI —	9:00-3:00
WED —	9:00-3:00	SAT —	9:00-12:00

CHICAGO: 2615 W. 71st Street, Chicago, IL 60629 312-737-2110

FLORIDO: 400 70th Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706 813-367-6304

DETROITE: 24060 W. 9 Mile Rd., Southfield, MI 48034 313-350-2350

Taupymo sąskaitos ir sertifikatai, įvairios paskolos, VISA kortelės ir kiti patarnavimai

— Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje KASOJE —

Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.

MIRĖ ŽURNALISTAS ANTANAS GRINIUS

DETROIT, MI

Nuo širdies smūgio sausio 10 d. mirė namuose uolusis Detroito žurnalistas Antanas Grinius. Velionis buvo gimęs 1906 m. lapkričio 5 d. Ukmergės krašte. Buvo Lietuvos kariuomenės puskarininku, krautuvės vedėju, buhalteriu, pabėgėliu Vokietijoje, Fordo fabriko darbininku Detroito priemiesčiuose, pensininku, ir iš pomėgio nepailstamu žurnalistu plačioje lietuvių spaudoje.

Nuliūdime paliko žmoną Jadvygą Dėtroite, dvi seseris Lietuvoje ir ten kitas gimines, ir visą skaitančią lietuvišką visuomenę, kuri sužinodavo apie Detroito ir Windsoro lietuvių gyvenimą iš jo korespondencijų.

Detroitas turėjo ir tebeturi aktyvius korespondentus, būtent Mariją Sims, Vladą Selenį, Joną Gaižutį, Antaną Musteikį, Joną Švobą, Viktorą Perminą, Vladą Mingelą (jau mirusius), gyvus Stasį Garliauską, Vladą Paužą, Floridon išsikėlusį Alfonso Naką. Tačiau tarp jų visų išskirtinę vietą turėjo Antanas Grinius. Jis rašė apie visus ir visur faktiškai ir išsamiai. Tokiu būdu galima teigti, kad jis parašė Detroito ir Windsoro lietuviško pasaulio istoriją, neaplenkdamas ir

mažesnių parengimų, išvykų, paskaitų. Tik vietinis asmuo tešsupras tą didelį nuostolį, netekus geraširdiško ir visuomet besišypsancio Antano Griniaus.

Sausio 12 d. Šv. Antano parapijos salėje įvyko Klaipėdos atvadavimo 69 metų sukakties ir 1991 m. sausio 13 d. žudynių Vilniuje minėjimas, surengtas savanorių-kūrėjų, ramovėnų, St. Butkaus šaulių, Švyturio jūrų šaulių ir birutiečių. Paskaitą skaitė veiklus Lietuvių Šaulių Sąjungos Išeivijoje pirmininkas Mykolas Abarius. Jis daug kartų lankėsi Lietuvoje ir iš savo patirties skatino žmones remti atsistatantį Lietuvą ir jai nepriekaištauti. Jis puikiai užbaigė savo

kalbą, išskeldamas Antaną Grinių kaip šaulio pavyzdį — niekuomet nepavargstantį ir nepasenstantį. Salėje žmonės pasigedo Antano Griniaus su savo užrašų knyguote.

Sausio 13 d. vakarą Zaporackienės laidotuvių namuose sukalbėtas rožančius ir įvyko atsiveikinimas, kuriame prisiminimo žodžius tarė Vytautas Kutkus, Lietuvių žurnalistų sąjungos vardu, Mykolas Abarius, Edvardas Milkus, St. Butkaus šaulių vardu. Salėje buvo labai daug žmonių.

Sausio 15 d. įvyko pamaldos Šv. Antano bažnyčioje. Karstas nulydėtas į Šv. Kapo kapines Southfielde. Didelis sniegas apdengė Detroitą.

Sudiev, Antanai Griniau...
Saulius Šimoliūnas

Mirė Juozas Dačinskas

Netekome šviesaus profesionalo, švytėjusio Bostono lietuviškos veiklos padangėje. Didelė ir liūdna netektis.

Sausio 26 d., po ilgesnio negalavimo, mirė dipl. inž. Juozas Dačinskas, kuris savo gyvenimu ir profesija buvo vienas iškilųjų pavyzdžių inžinierių tarpe.

Jis baigė 1932 m. Vytauto Didžiojo universitetą, Technikos fakultetą, gaudamas diplomuoto statybos inžinieriaus vardą. Nuo pirmųjų žingsnių profesio-

niame gyvenime užėmė vadovaujamą pareigą, pradėdamas Kėdainių miesto ir apskrities inžinieriaus, vėliau — Žemės Banko Statybos Skyriaus vedėju, 1939 m. Klaipėdos Statybos Buvės direktoriaus. Prieš pasitraukdamas iš Lietuvos, vadovavo Bendrovei "Statyba" firmai, apėmusiai beveik visos Lietuvos milžiniškas statybines parangas — industrinės ir komunalinės statybos.

Atvykęs į Ameriką, 1949 m. apsigyveno Bostone ir iki pensijos dirbo vietinėje tarptautinio masto statybos firmoje. Be profesinio darbo, velionis aktyviai dalyvavo ne tik išeivijos inžinierių-architektų organizacinėje veikloje, bet ir Bostono lietuvių bendruomenės kultūriniame darbe.

BOSTONE PAMINĖTA LIETUVOS LAISVĖS ŠVENTĖ

Vėliavos pakėlimas

Šventės nuotaika prasidėjo vasario 14 d., kada pakelta Lietuvos vėliava prie State House ir City Hall. Dalyvavo valstijos ir miesto atstovai, su lietuviams buvo latvių ir estų.

Councillor Albert O'Neill pasveikino susirinkusius su laisvės atgavimu, paskelbęs vasario 14-ąją nuo šiol lietuvių diena Bostone. Senoji Lietuvos vėliava, kuri 40 metų buvo keliama per Vasario 16, simbolizavusi kovą už laisvę, pakeista naująja vėliava,

įtvirtinančia atgautą laisvę ir nepriklausomybę.

Iškilmingos pamaldos

Vasario 16 d., sekmadienį, Šv. Petro bažnyčioje mišias koncelebravo kun. A. Kontautas ir kun. A. Baltrušius. Vėliavos nešė lietuvių organizacijų atstovai, skaitinius skaitė A. Astravas ir dr. E. Bubnys, giedojo sol. B. Povilavičius. Kun. Kontautas pasakė pritaikytą pamokslą.

Bostono Sendraugių draugijos ateitininkės suruošė kavutę.

Minėjimas Klube

1 val. popiet Lietuvių Piliiečių Klube prasidėjo pagrindinis minėjimas, trukęs beveik keturias valandas. Jam vadovavo Gintaras Čepas ir Aidas Kupčinskas. ALTO garbės narys inž. Aleksandras Čaplikas pakvietė organizacijų atstovus su St. Augoniu priešaky atnešti vėliavas.

Po himnų, kun. Kontautas sukalbėjo invokaciją. Moterų draugijos pirm. E. Vasyliūnienė prisiminė už nepriklausomybę žuvusiuosius. Uždegta simbolinė žvakė. Pagerbtas savanoris kūrėjas St. Griežė-Jurgelevičius, prisegant jam gvazdiką.

Bostono burmistro atstovas, Councillor Jim Kelley, perskaitė proklamaciją. Sveikino councillor Albert O'Neill, latvių ir estų bendruomenių pirmininkai Vilnis Berzins ir Jaak Juhansoo, kurie įteikė G. Čepui Latvijos ir Estijos vėliavas. Trijų Baltijos valstybių vėliavos visada bus kartu, švenčiant Lietuvos nepriklausomybę ir kitomis progomis.

Pagrindinei programai "Kur mes buvom — kur mes eisim" vadovavo JAV LJS vicepirm., Bostono skyriaus pirm. Regina Kulbytė.

Programos dalyviai Andrius Dilba, Sigutė Šnipaitė, Kristina Kirkilaitė, Rita Bobelytė-Kulbienė pakaitomis skaitė pranešimus apie Lietuvos nepriklausomybės išsikvojimą 1918 ir 1991 metais, Bostono jaunimo veiklą, siekiant Lietuvai laisvės ir apie pasiryžimą dalyvauti Lietuvos atkūrimui.

Jaunimas dėkojo vyresniajai kartai, laimėjusiai kovą už Tėvynės laisvę ir perdavusiai savo vaikams meilę ir ryžtą dirbti jos gerovei.

Graziu padėkos žodžiu kreipėsi į vyresnius jaunas diplomatinės tarnybos atstovas Lietuvos Ambasadoje Washington. Gailius Draugelis. Būdamas asistentu ekonominiams ir prekybiniams reikalams, jis kalbėjo apie Lietuvos ekonominę ir politinę padėtį.

Savanoris, 1918 m. kovų dalyvis, St. Griežė-Jurgelevičius pateikė keletą įžvalgių pastabų apie šiuolaikinę Lietuvą, žiūrint iš praities ir ateities perspektyvos.

"Jonio" koncertas

Vasario 15 d., šeštadienį, vakare, Lietuvių Piliiečių klubo salėje koncertavo kaimiškos muzikos ansamblis "Jonis", iš Šiaulių. Programoje buvo daugiausia meno vadovo P. Trijonio, grojusio gitara, sukurtos dainos ir tik keletas liaudies dainų. Salė buvo pilna.

Vakaro dalyviai šiltai priėmė juokus ir kiek modernizuotą kaimo muziką, o šokių mėgėjai turėjo progos smagiai pasižokti iki vidurnakčio.

Renginį ir vaišes suruošė Klubas draugija, pirm. Algis Skabeikis.

"Atgimimo siena"

Kalbėtojų žodžiai buvo meniškai perpinti skaidrių vaizdais iš netolimos Lietuvos praities ir Bostono jaunimo kultūrinio ir politinio gyvenimo, susižaukian-

čio su įvykiais Lietuvoje.

Skaidrių programą paruošė Vytautas Bazikas ir Antanas Kulbis, kurio sumontuotas laikraščių ir nuotraukų stendas "Atgimimo siena" ne tik atvaizdavo Bostono jaunimo ir visuomenės veiklą kovą už Lietuvos pripažinimą 1990-1991 m. Pilkos spalvos kūriny su spygliuotos vielos "stogu", prieštankiniais ženklais ir vaikų piešiniais tarsi atkūrė betoninę "Atgimimo sieną", apgynusią Lietuvos Parlamentą. Minėjimo dalyviai negailėjo plovimų už prasmingą jaunimo programą. Rezoliuciją, paruoštą Jaunimo Sąjungos, perskaitė Rūta Kalvaitytė.

Mening dalį atliko Lituaništinės mokyklos mokiniai ir tautinių šokių grupė "Sambūris".

Jaunimo minėjimas vyko I aukšto salėje tuo pat laiku, kaip ir suaugusių. Šventinei programai vadovavo Daiva Matulionytė-De Sa Pereira, Birutė Žiaugrienė, Lina Subatienė, Naida Šnipaitė, Skautų Sąjunga.

Po minėjimo bendrą kavutę surengė ALTO Bostono skyrius, pirm. G. Čepas. Aukų rinkta LB, ALTui ir Lietuvos Ambasadai Washingtone.

L.Ž.

ALIAS aukos

ALIAS Bostono skyriaus susirinkime vasario 7 d. Lietuvos Ambasados Washingtone išlaidų, Lietuvos šalpai ir kitiems reikalams surinkta aukų iš viso \$4550.

ALTui aukoj: K. Devenis \$50, T. ir R. Stuopis \$20, R. Veitas \$25, J. Rasys \$500. Iš viso \$595.

Lietuvių Bendruomenei aukoj: C. Mickūnas \$100, J. Balčiūnas \$50, M. Žiaugra \$50, J. Vasy \$100, A. Vasy \$50. Iš viso \$350.

Lietuvos Ambasadai Washingtone aukoj: L. Rudžiuonas \$100, V. Kubilius \$100, A. Grinius \$100, B. Veitas \$150, J. Gimbutas \$75, K. Devenis \$250, R. Veitas \$150, D. Ivaška \$100, T. ir R. Stuopis \$30, B. Markeiliūnas \$50, V. ir L. Žiaugra \$100, L. Grinius \$25, D. Šatas \$150, J. Štuopis \$100, J. Čereška \$100, Euromedika-Bričkus \$50, R. Veitas \$25, J. Rasys \$500, J. Dabrila \$200, J. Vasy \$100, A. Vasy \$50. Iš viso \$2605.

Lietuvių Fondui aukoj: J. Rasys \$500.

Tautos Fondui aukoj: J. Rasys \$500.

RENGINIAI

Balandžio 12 d., sekmadienį, 3 val. popiet Lietuvių Piliiečių Klubo trečio aukšto salėje įvyks Kultūrinė popietė. Rengia Lietuvių Tautodailės Instituto Bostono skyrius, pirm. Saulė Šatienė.

Gegužės 17 d. Šv. Petro lietuvių parapijos metinė sueiga įvyks Lombardo įstajoj, Randolph.

Patarimas

Viena įkyri dama kartą Bernardą Shaw paklausė, kaip reikia rašyti, norint pasidaryti žymiu rašytoju.

— Iš kairės į dešinę, — atsakė Shaw.

Jam nereikalinga

Apdraudus agentas bando pasiekti rašytojo kabinetą. Tarnaitė jį klausia:

— O kokiu tikslu norit pamatyti poną?

— Noriu užrašyti jam gyvybės apdraudą.

— Nereikalinga. Ponas jau yra parašęs keletą knygų ir pasidarys "nemirtingas".

Mandagumas

Moteris: Mūsų nauja kaimynė turi labai mandagų vyrą. Jis visada, eidamas į darbą, ją pabučiuoja. Kodėl tu taip nepadarai?

Vyras: Supažindink mane su ja — aš padarysiu.

MIRĖ KUN. ANTANAS MASAITIS

Kovo 1 d., po trumpo ligos, Mary Immaculate ligoninėje Jamaica, NY, mirė kun. Antanas Masaitis, 74 metų, kunigu buvęs 48 metus.

Velionis buvo gimęs 1917 m. rugpjūčio 15 d., Brooklyn. Čia jis augo ir mokėsi, baigė Marijos Nekalto Prasidėjimo kunigų seminariją Huntingtone, Long Island, NY, kunigu įšventintas 1943 m. balandžio 27 d.

Pirmoji jo kunigavimo vieta buvo Angelų Karalienės lietuvių parapija Brooklyn. Čia jis vikaravo nuo 1943 iki 1950 metų. Paskui vikaravo bei klebonavo įvairiose amerikiečių parapijose. 1979 m. pasitraukė iš klebono pareigų Šv. Gabrieliaus parapijoje ir apsigyveno Šv. Tomo Apaštalo parapijoje Woodhaven, NY. Čia jis buvo tik vikaru.

Šią bažnyčią lanko gana daug lietuvių, ir visi jį gerai prisimena, po pamaldų pasikalbėdavo prie bažnyčios. Lietuviškai gerai kalbėjo, mėgo lietuvių draugystę, jiems patarnaudavo.

1988 m. pasitraukė į pensiją. Tam tikrą laiką dar gyveno tos

Kun. Antanas J. Masaitis

parapijos klebonijoje. 1989 m. persikėlė į kunigų poilsio namus Douglaston, NY.

Palaidotas kovo 5 d. iš Šv. Tomo Apaštalo bažnyčios. Laidotuvių vadovavo Brooklyn vysk. Thomas V. Daily. Dalyvavo daug kunigų amerikiečių ir visi apylinkės lietuvių kunigai. Palaidotas Šv. Jono kapinių kunigų skyriuje Middle Village, NY.

A. A.

TUREI HASSELBERGUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną Janiną, Algį Brazinską bei jo šeimą ir kartu liūdime.

Sofija Plechavičienė
su dukra

A. A.

KPT. v. s. PETRAS JURGĖLA,

lietuvių skautijos jūrėjas, savanoris-kūrėjas, gimęs 1901 m. rugsėjo 30 d. Jersey City, NJ, mirė 1992 m. vasario 19 d. Ellensville, NY, ligoninėje. Palaidotas St. Charles kapinėse, LI, NY.

Nuoširdžiai dėkojame vysk. Pauliui Baltakiui, OFM, ir OLPH parapijos kunigams už maldas šermininėje, bažnyčioje ir kapinėse; Lietuvos ambasadoriui prie Jungtinių Tautų Anicetui Simučiai, LKVS Ramovės NY sk. pirm. Aleksandrui Vakseliui, LŠSI S. Kudirkos kp. pirm. Kęstučiui Miklui, skautų atstovams v. s. Lilei Milukienei ir v. s. Alfonsui Samušui už šermininėje pasakytas kalbas ir užuojautas; visiems skautams ir skautėms, palydėjusiems Velionį į kapines, paskutinį kartą savo Pirmūnui tarusiems "Vis budžiu"; už Seserijos gražias gėles; aukojusiems LS Fondui ir įvairiais būdais išreiškusiems užuojautą.

Sūnus Vytautas ir šeima

IŠ JAV LB NEW YORKO APYGARDOS POSĖDŽIO

LB New Yorko apygardos valdyba posėdžiavo vasario 12 d., trečiadienį, Kultūros Židinio posėdžių menėje. Tai antras šios valdybos posėdis. Į posėdį buvo pakviesti ir apylinkių pirmininkai. Tas tikrai naudinga ir prasminga, nes į veiklą įtraukiama visa apygarda, ji išjudinama, sudinaminama.

Posėdyje dalyvavo I-mos apylinkės atstovas Bill Kumeta, Bushwicko apylinkės pirm. Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, Queens apylinkės pirm. Ramutė Česnavičienė, Great Necko apylinkės pirm. Vytautas Žukas. Manhattan apylinkės pirmininkė Janė Venckutė buvo pranešus, kad negalės dalyvauti. Apygardos valdyba dalyvavo pilname sąstate.

Pradžioje sekretorė Malvina Klivečienė perskaitė praeito

posėdžio protokolą. Pirmininkas Kęstutis Miklas buvo vakarykščiai grįžęs iš Floridos, trumpai papasakojo apie nuotaikas Juno Beach ir apylinkėje. Toliau supažindino su gauta korespondencija. Šokių šventės rengėjai prašo aukų — valdyba numato juos paremti.

Kovo 11 minėjimas

Aptarus talką, kurią valdyba suteiks Vasario 16 minėjimui Kultūros Židinyje vasario 16 d., ilgokai svarstyta, kaip paminėti kovo 11-ąją. Kartais būna lengva užsimoti, bet, padėtį išanalizavus, susidaro sunkumų sumanyti realizuoti. Toks minėjimas buvo projektuojamas surengti kovo 15 d. Pasirodo, kad kovo 14 d. Queens apylinkės valdyba rengia estradinės solistės Nijolės

(nukelta į 8 psl.)

NASHUA, NH

(atkelta iš 5 psl.)

kas nežinojo, ar bent neišsitarė, kiek bilijonų reikia paruošti su-byrėjusios Sovietų imperijos sutvarkymui ar Izraelio ginklams ir statyboms okupuotose teritorijose.

Lietuviams patiko Buchanano priekaištas prezidentui: kodėl Amerika delės atsikūrusios Lietuvos nepriklausomybės pripažinimą?

Rinkiminių šurmuliui pralinkus, New Hampshire lietuvių Vasario 16-tąją paminėjo Našveje, susirinkę Šv. Kazimiero bažnyčioje ir salėje vasario 23 d. Tą dieną per pamaldas, pamokslą ir minėjimo invokaciją klebonas kun. J. Bucevičius pamaldžiai prisiminė žuvusius patriotus ir lietuvių pastangas kovoję už nepriklausomybę.

Parapijos salėje, sugiedojus abu himnus, susirinkusiems buvo pateikta turininga programa. Istorinių įvykių kondensuo-

tas apžvalgas perskaitė: lietuviškai — Julija Grauslytė-Emerison, o angliškai — Danielius Žilionis.

Bostono vyrų sektetas pasirodė su smaiščių dainų pyne. Sektete tik penki vyrai. Pernai rudenį mirė vieneto didysis šūlas Vytautas Eikinas, kuris sektetu rūpinosi nuo pat jo įsteigimo 1952 m. Tada sekteto organizatorius kompozitorius Julius Gaidelis sudarydavo programas, kuriose dominavo jo kompozicijos. Puikiai susirepetavę vyrai per daugelį metų buvo kviečiami į Amerikos ir Kanados miestų renginius. Šiuo metu jie galvoja apie debiutą Lietuvoje su estradine ir patriotine programa, kurioje jautūs išeivijos kompozitorių kūryba skirtingose sąlygose.

Sekteto akompaniatorė ir pranešėja — Daiva Matulionytė.

Po programos, minėjimo tvarkytojas Kazys Grauslys susirinkusius pakvietė prie tradicinės kavutės.

K. Daugėla

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

"Darbininko" redakcija už skelbimų turinį neatsako
ir jų kalbos netaiso.

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: kovo 14 d., šeštadienį, 7 v.v. Nijolės Ščiukaite estradinės muzikos koncertas. Rengia LB Queens apylinkės valdyba.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, ir Tėv. Jonas Bacevičius, OFM, vasario 27 - kovo 12 dienomis lankėsi Lietuvoje. Kelionės pagrindinis tikslas buvo dalyvauti kovo 3 d. Vilniaus arkivyskupo Audrio Bačkio ingrese, kuriame buvo net 27 vyskupai. Vysk. P. Baltakis, OFM, atstovavo išeivijos katalikams. Tėv. Jonas Bacevičius, OFM, — lietuviams pranciškonam. Be to, jie Lietuvoje atliko ir daugiau pastoracinių reikalų. Tėv. Bacevičius lankėsi Kretingoje, laikė įvairias pamaldas ir susipažino su 12 jaunuolių — kandidatų, kurie šį pavasarį atvyksta į Ameriką ir Kennebunkporto vienuolyne atliks vienerių metų naujokyną. Paskui jie grįš į Lietuvą. Tuo pačiu metu Lietuvoje lankėsi ir prel. Vytautas Balčiūnas bei kun. Kazimieras Pugevičius, kuris ten dar pasilikio ir išbus visą mėnesį.

Stasys Lozoraitis, Lietuvos ambasadorius Washington, po mėnesio viešnagės sugrįžta iš Lietuvos ir kovo 18 d., trečiadienį, dalyvaus Jungtinės Tautose įvyksiančiame vakare. Jis pasidalins naujausiomis žiniomis. Taip pat kalbės ir Lietuvos Misijos prie Jungtinių Tautų patarėja Gintė Damsuštė. Antroje dalyje Bard Associates prezidentė Krista Butvydas-Bard praneš apie privataus biznio galimybes Lietuvoje, o trečiojoje dalyje — Brown universiteto studentas Antanas Vainius parodys video juostos ištraukas iš įvykių Lietuvoje. Pradžią 7 val. vakare. Jį rengia Brown University Club. Norintys dalyvauti skambina Stephanie Sanchez 212 661-1210. Įėjimas \$8.

Dail. Juozas Bagdonas, gyvenąs Woodhavene, NY, rengiasi savo kūrinių daugumą persiųsti į Lietuvą, kur bus surengta jo paroda. Taip pat numato ir pats aplankyti Lietuvą.

Iš Metropolitan operos rūmų kovo 14, šį šeštadienį, 1 val. popiet New Yorko laiku per radiją bus transliuojama Giuseppe Verdi opera "Don Carlo". Pagrindiniai solistai: Aprile Millo, Samuel Ramey, John Tomlinson. Diriguoja James Levine. Kovo 21 d., ateinantį šeštadienį, bus transliuojama W. A. Mozarto opera "Le Nozze di Figaro".

Susitikimą su Ses. Albina Pajarskaite, Lietuvos Caritas federacijos generaline sekretore, rengia New Yorko Lietuvių Katalikių Moterų Kultūros Draugija kovo 22 d., sekmadienį, apie 12 val. dienos (tuoj po sumos) Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyn, NY. Ses. Pajarskaitė pateiks trumpą pranešimą apie Caritas dabartinę veiklą, bus progos ir klausimams. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

Rasa Razgaitienė, Americans for Due Process koordinatorė, vasario 24 d. išvyko į Škotiją, kur vyksta buvusiojo 12-to bataliono karininko Antano Gecevičiaus civilinė byla prieš Škotijos televiziją. Gecevičius iškėlė Škotijos televizijai milijoninės vertės ieškinį už tai, kad ji 1987 m. apkaltino jį karo nusikaltimais vienoje televizijos programoje. Americans for Due Process organizacija šiuo metu atnaujino savo darbą, renka informaciją apie vėliausius įvykius šioje srityje ir aktyviai bendradarbiauja su kitomis pabaltiečių grupėmis šiuo opiu klausimu.

Vytautas Jokūbaitis, VLKIO vicepirmininkas, iš Clevelando, praeitą savaitgalį lankėsi New Yorke. Kovo 6 d. jis, kaip "Kario" žurnalo kontrolės komisijos pirmininkas, praleido savo "Kario" administratorių Alfonsą Samušį, tikrindamas administracijos knygas. Kovo 7 d. dalyvavo Tautos Fondo posėdyje; kovo 8 d. — dalyvavo jaunimo pamaldose, o paskui Kultūros Židinyje vykusioje skautų mugėje. Tą pačią dieną sugrįžo namo.

Antanas Mičiulis, Kultūros Židinio valdybos pirmininkas, dar vis sunkiai serga ir guli ligoninėje.

Reikalinga šeiminkė-namų prižiūrėtoja padėti seniems žmonėms. Ieškoma lietuvių mergina, arba našlė, arba moteris su maža mergaite. Galėtų gyventi kartu ir prižiūrėti vyresnio amžiaus žmones ir jų namus, slaugyti "Senior Citizens". Gali kreiptis gyvenančios Amerikoje, Kanadoje, Lietuvoje ir kitur. Kreiptis: Joseph Lugan, c/o John Conwood, P. O. Box 21270, Jamaica, NY 11421.

Parduodamas didelis trijų kambarių butas su balkonu, trečiame aukšte. Namas prie pat katedros Kaune. Skambinti dr. Natalijai po 10 val. vak. 718 859-7416.

Tryptinis, New Yorko tautinių šokių ansamblis, gražiai pasirodė Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime vasario 16 d. Kultūros Židinyje. Ansamblis užbaigė pirmąjį koncerto dalį ir atliko tris šokius: patrepsėlių, džukų šokį, gyvatarą. Prieš kiekvieną šokį buvo poetinis įvadas, kurį sukūrė ir paskaitė pati ansamblio vadovė Jadvyga Matulaitienė. Ansamblis dabar kruopščiai repetuoja ir rengiasi devintajai tautinių šokių šventei, kuri bus liepos 5 d. prie Chicagos.

Dalia Rastenienė, dailininkė iš Lietuvos, viešėjo Amerikoje, su savo darbais dalyvavo Kultūros Židinyje Kaziuko mugėje praėjusį sekmadienį, kovo 8 d. Kovo 12 d. ji išskrido į Lietuvą. Gyvena Domeikave, prie Kauno. Ji dirba sunkia baltikos technika, kur piešinys karšto vaško pagalba padaromas ant lino ar kitos medžiagos. Paskui dažomas. Dažai vašku apdengtos medžiagos nepaliečia. Nudažius nuimamas vaškas.

Queens apylinkė apima buvusias LB Woodhaveno ir Queens apylinkes. Jos yra sujungtos į vieną ir pavadintos Queens vardu, nes jos abi yra Queens apskrityje. Estradinės muzikos koncertą rengia naujoji LB Queens apylinkė, kuriai pirmininkauja Ramutė Česnavičienė. Koncertas bus šį šeštadienį, kovo 14 d., Kultūros Židinio mažojoje salėje. Koncertą atliks estradinės muzikos iškili dainininkė iš Lietuvos Nijolė Ščiukaite. Vietas iš anksto galima užsakyti pas pirmininkę R. Česnavičienę — 718 849-1581 arba pas Mariją Žukauskiene — 718 296-5907. 6:30 v. bus kokteiliai. 7 v.v. koncertas. Publika sėdės prie staliukų.

Dr. Rūta Graudušius - Andries, Media, PA, Darbininko prenumeratą užmokėjo su 111 dol. čekiu. Dosniai nuolatinei spaudos rėmėjai nuoširdžiai dėkojame.

Kun. Vincent Radvina, Santa Rosa, CA, užmokėjo Darbininko prenumeratą, atsilydamas 100 dol. čekį. Dosniam spaudos palaikytojui nuoširdžiai dėkojame.

Du kvalifikuoti statybininkai lietuviai, nebrangiai galį atlikti įvairius statybos bei apdailos darbus, yra susipažinę su JAV elektros kodu bei įvairaus stiliaus dažymo darbais. Telef. 718 386-1635. Klausiti Broniaus arba Felikso. (sk.)

Ieškoma biuro vedėjas arba vedėja BATUN-UBA (United Baltic Appeal) įstaigai. Kandidatai turi laisvai naudoti anglų kalbą, sugebėti naudotis kompiuteriu (Makintosh), pažinti Pabaltijos situaciją ir istoriją. Teirautis telef. 212 367-8802.

Atostogos saulėtoje Floridoje. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusrūčiai — savaitei 200 dol. Miegamas kambarys, bendra prausykla — savaitei 150 dol. Arti parduotuvų ir pajūrio. Skambinti arba rašyti A. Zupko, 5886 Guest Court, North Port Myers, FL 33903, USA. Telef. 813 656-5886. (sk.)

KARGO Į LIETUVĄ BE MUITO! Siunčiame SAS oro linija į Rygą. Siuntinius atsiimti Rygos muitinėje. Minimumas 110 lbs arba 50 kg. Kaina \$1.75 už svarą. Galima siųsti naujus ir dėvėtus drabužius, batus, medžiagas, maistą bei nereceptinius vaistus. Kreiptis į G. T. INTERNATIONAL, 9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708 430-7334.

ROMAS PUKŠTYS vyksta į Lietuvą kovo gale. Pinigai pervedami doleriais prieš Šv. Velykas. Atsiskaitymas iki kovo 23 d. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. 312 436-7772.

New Yorko lietuvių tautinių šokių grupė "Tryptinis" dalyvauja Lietuvos nepriklausomybės šventės programoje Kultūros Židinyje vasario 16 d. Nuotr. Liudo Tamošaičio

IŠ JAV LB NEW YORKO APYGARDOS POSĖDŽIO

(atkelta iš 7 psl.)

Ščiukaite koncertą. Surastas sprendimas, kad šis koncertas rengiamas šio minėjimo garbei. Tai džiaugsmo diena, tą džiaugsmą išsakys iškili dainininkė. Šventei įprasmiti bus ir trumpas pritaikytas žodis.

Kiti renginiai

Apygarda kasmet rengia Baisiojo Birželio minėjimą. Diskutuotas ir pavadinimas. Lietuvoje tai vadinama Gedulo ir Vilties diena. Čia pasisakyta, kad reikia palikti Baisiojo Birželio vardą. Toks minėjimas bus birželio 14 d., sekmadienį, Kultūros Židinyje.

Valdyba pasisakė ir už solisčių: Aldonos Vilėinskaitės ir Astos Krikščiūnaitės koncerto

Vytautas Šoliūnas, Lemont, IL, užmokėjo Darbininko prenumeratą, atsilydamas 75 dol. čekį. Nuoširdžiai dėkojame už paramą Darbininkui.

Bronie J. P. Aphaga, Thompson, CT, Darbininko prenumeratą apmokėjo su 75 dol. čekiu. Nuoširdžiai dėkojame už Darbininko pastangų įvertinimą.

surengimą. Tuo pasirūpins pirmininkas Kęstutis Miklas.

Kalbėta ir apie naujo konteinerio organizavimą. Bus studijuojamos galimybės, kaip tai įvykdyti.

Raimundas Šližys priminė, kad reikia parašyti Coca-Cola bendrovei padėkos laiškus už tai, kad ji taip uoliai parėmė Lietuvos dalyvavimą olimpinuose žiemos žaidimuose. Jis parašė

padėkos laišką Coca-Cola prezidentui. Laišką viešai perskaitė K. Miklas, o susirinkę džiaugsmingai paplojo jaunajam valdybos nariui už sumanumą ir iniciatyvą. Pasiūlyta laiško pavyzdį išspausdinti "Darbininke". Jį parengė Šližys.

Pirmininkas pažadėjo dalyvauti pobūvyje Manhattano apylinkės, kuri vasario 15 d. Aušros Vartų parapijos salėje rengia Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą.

Kitas valdybos posėdis bus kovo 14 d. (p.j.)

DAIL. VYTAUTO K. JONYNO SUKAKTIS

New Yorke gyvenantis dailininkas Vytautas K. Jonynas kovo 16 d. sulaukia 85 metų. Jis yra plačiai pasireiškęs kaip grafikas, iliustravęs gana daug knygų, sukūręs įvairių grafinių kompozicijų. Be to, pasireiškė kaip vitražų meistras, jais yra puošęs daug lietuvių ir nelietuvių bažnyčių. Kūrė bažnyčiom ir skulptūras. Jis taip pat yra pasižymėjęs akvarelistas ir tapytojas.

Dailininko pagerbimą sukakties proga organizuoja New Yorko Lietuvių Dailininkų Sąjunga. Pagerbimas bus kovo 28 d., šeštadienį, Kultūros Židinyje. Norintys pagerbime dalyvauti kviečiami užsiregistruoti pas

Dailininkų Sąjungos pirmininką Juozą Bagdoną, tel. 718 441-2374. Pagerbimas sujungiamas su vaišėmis, kurias reikia užsakyti, tad būtina žinoti ir svečių skaičių.

MAISTAS ŠV. VELYKOMS pristatomas į namus Lietuvoje. Virš 55 SVARŲ: dešros, stiris, aliejus, kava, cukrus, vaisiai ir kt., \$85. 22 SVARAI vien tik mėsos gaminių, \$85. 11 SVARŲ dešrų, 6 dežutės amerikietiškos kavos, \$58. Prie visų siuntinių galima pridėti aspirino ir vitaminų. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629, 312-436-7772.

IŠKILIŲ LIETUVOS VALSTYBĖS OPEROS SOLISTŲ

KONCERTAS

New Yorke

LIETUVIŲ FONDO 30 METŲ SUKAKČIAI PAMINĖTI

Irena Milkevičiūtė
sopranas

Vaclovas Daunoras
bosas

Robertas Bekionis
pianistas

Koncertas įvyksta 1992 m. kovo mėn. 21 d., 5:30 v. popiet

WEILL RECITAL HALL at Carnegie Hall

57th Street and 7th Avenue (Entrance from 57th)

Orchestra \$20.00 Balkonas \$15.00

Bilietus galima užsakyti paštu:

L. Milukas, 111 Grohman Lane, Plainview, N.Y. 11803 Tel.: (516)-681-6172

Čekius rašyti: Lithuanian Foundation, Inc.

Bilietų platintojai:

V. Kulpa (718) 847-6270; namų (vakare) (718) 846-1056

J. Veblaitis (908) 687-4943 New Jersey

LAUKIAME VISŲ!

Rengia

LIETUVIŲ FONDAŠ

VAKARAS SU NIJOLE ŠČIUKAITE

LIETUVIŠKOS PRAMOGINĖS MUZIKOS KONCERTAS

kovo 14 d. — šeštadienį —

6:30 v.v. — atgaiva, 7:00 v.v. — programa

Kultūros Židinio MAŽOJOJE SALĖJE

361 Highland Blvd., Brooklyn NY 11207

Prašome vietas bei stalus užsisakyti iš anksto pas:

Mariją Žukauskiene — (718) 296-5907

Ramutę Česnavičienę — (718) 849-1581

Po programos — šalti užkandžiai, baras, loterija ir "Disco"

Įėjimas 12.50 dol. asmeniui.

Rengėjai dedikuoja šį vakarą Kovo 11 d. atšvęsti ir visus maloniai kviečia atsilankyti.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS N. Y. QUEENS APYLINKĖS VALDYBA